

Węzłowe problemy handlu wewnętrznego

Węzłowe problemy handlu wewnętrznego w br. były wczoraj tematem narady w Komitecie Centralnym PZPR. Obradom przewodniczył członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Jan Szydłak.

W naradzie uczestniczyli kierownicy wydziałów ekonomicznych Komitetów Wojewódzkich partii, wicewojewodowie, dyrektorzy central handlowych i departamentów MHWIU oraz wojewódzkich przedsiębiorstw handlowych. Obecni byli wicepremier Kazimierz Olszewski i kierownik Wydziału Ekonomicznego KC PZPR — Zbigniew Maciej.

Aktualne zadania handlu przedstawił minister Edward Sznajder.

Mówca zwrócił przede wszystkim uwagę na te zjawiska, które są symptomem jakościowych zmian na naszym rynku. W tym kontekście jednym z najważniejszych obecnie zadań handlu i przemysłu jest odpowiednie kształtowanie podaży towarów dostosowanej do nowych, coraz bardziej zróżnicowanych potrzeb społeczeństwa, a także niedopuszczanie do obrotu towarów niewłaściwej jakości.

Niezwykle ważną sprawą jest odpowiednie zaopatrzenie rynku wiejskiego.

Po referacie E. Sznajdra rozpoczęła się dyskusja. Podkreślano w niej m. in. konieczność podniesienia roli handlu wewnętrznego i zasadniczej poprawy jego działalności.

PAP

Posiedzenie rady Układu Warszawskiego

W dniach 26 — 28 bm. w Budapeszcie pod przewodnictwem naczelnego dowódcy Zjednoczonych Sił Zbrojnych, marszałka Związku Radzieckiego Iwana Jakubowskiego odbyło się kolejne posiedzenie Rady Wojskowej Zjednoczonych Sił Zbrojnych państw — stron Układu Warszawskiego.

W czasie posiedzenia rozpatrzone zostały zagadnienia bieżącej działalności Zjednoczonych Sił Zbrojnych i przyjęte uzgodnione rekomendacje.

Praca rady wojskowej przebiegała w rzeczowej i przyjaznej atmosferze, w duchu ścisłego współdziałania i wzajemnego zrozumienia wszystkich jej uczestników. (PAP)

Wiejskie debaty

Jak zwiększyć produkcję rolną

Na wsi wielkopolskiej rozpoczęła się wielka debata nad listem Sekretariatu KC PZPR, Prezydium NK ZSL i Prezydium Rządu, skierowanym do podstawowych organizacji partyjnych na wsi i komitetów gminnych PZPR, kół i gminnych komitetów ZSL, naczelników gmin, kierowników organizacji społeczno-gospodarczych, działających na wsi. Wczoraj odbywały się narady w powiatach i gminach, od dzisiaj rozpoczynają się zebrania wiejskie, które potrwają do 7 kwietnia br.

Omawia się na nich możliwości dalszego wzrostu produkcji rolnej. Chodzi o wykozystanie wszystkich rezerw w produkcji roślinnej i hodowlanej, jako drogi prowadzącej do poprawy zaopatrzenia ludności w żywność. Po podniesieniu płac realnych pracowników, zwłaszcza w grupie najniższej zarabiających, należy liczyć się ze wzrostem popytu na artykuły żywnościowe,

a np. zwiększenie spożycia mięsa o 1 kg na mieszkańca kraju wymaga wyhodowania dodatkowego miliona sztuk trzody chlewnej rocznie.

Rolnicy w Wielkopolsce, znani jako czołowi producenci wołowy i wieprzowiny (najwyższa obsada trzody chlewnej w kraju), zdają sobie sprawę ze swojej roli w zwiększeniu i poprawie zaopatrzenia rynku. Świadczy o tym przebieg zebrań, na których rozbiera się dalsze możliwości rozwoju hodowli. Główne miejsce w tych debatach zajmują sprawy bazy paszowej. Nie czekając na zwiększone przydziały pasz z zewnątrz, wielkopolscy rolnicy sięgają tej własnej więcej roślin paszowych: jęczmienia, roślin strączkowych i motylkowych, buraków cukrowych i półcukrowych, kukurydzy.

Zwiększeniu rezerw paszowych służyć będzie bardziej intensywna gospodarka na użytkach zielonych, lepsze wykorzystywanie zagospodarowywanych areałów ziemi. (emp)

Żądanie brytyjskich związków zawodowych

Delegacja brytyjskiego Kongresu Związków Zawodowych (TUC) pod przewodnictwem sekretarza generalnego Lionela Murraya zażądała od rządu Labour Partii szybkiego zniesienia wprowadzonej przez konserwatystów ustawy „o stosunkach w przemyśle” i rozwiązania Komisji ds. Stosunków w Przemysle. (PAP)

GŁOS WIELKOPOLSKI

Poznań, piątek 29 marca 1974

Nr 75 (9355)

Wyd. AB

Cena 50 gr

Ukazuje się od 16 lutego 1945

Poznańska Wiosna Muzyczna - rozwinięciem szczytnych tradycji kulturalnych regionu

Spotkanie u I sekretarza KW PZPR

Rola i znaczenie Poznańskiej Wiosny Muzycznej w życiu kulturalnym regionu i kraju, były tematem wczorajszego spotkania I sekretarza KW PZPR w Poznaniu — Jerzego Zasady z grupą wybitnych kompozytorów polskich oraz przedstawicieli organizatorów XIV Festiwalu Polskiej Muzyki Współczesnej. W spotkaniu uczestniczył sekretarz KW — Bogdan Gawroński.

Pierwszy sekretarz KW podziękował organizatorom, twórcom i wykonawcom Poznańskiej Wiosny za współudział w stworzeniu imprezy, wyrastającej korzeniami swymi z najpiękniejszych tradycji patriotycznych i kulturalnych Wielkopolski. Tradycje te wspierała narodowa pieśń i muzyka, dwa czynniki, które umacniały polski żywioł pod pruskim zaborem, towarzyszyły rzetelnej pracy Wyzkopolan, wychowywały i cementowały społeczeństwo wokół wspólnych celów. Poznańska Wiosna Muzyczna jest tradycją tych przedłużonych i kon-

tinuacją. Jej wpływ, ogarniający środowiska twórcze i coraz szersze kręgi miłośników muzyki, procentować będzie rosnącym rozpiewaniem i umuzykalnieniem zarówno młodego jak i starszego społeczeństwa.

W dyskusji, towarzyszącej spotkaniu, przedstawiciele środowisk twórczych kraju, wśród nich Jan Stęszewski, prezes Zarządu Głównego Związku Kompozytorów Polskich — podkreślili wyjątkowo klimat życzliwości i poparcia ze strony władz województwa i Poznania dla poczynających organizatorskich, związanych z Poznańską Wiosną Muzyczną. Umożliwiło to stały rozwój imprezy, która z lokalnej inicjatywy urosła do rangi jednego z najważniejszych wydarzeń kulturalnych w kraju, stwarzającego środowiskom twórczym znakomitą okazję do konfrontacji swoich utworów z publicznością i wykonawcami. Rośnie także nieustannie zainteresowanie poznańską imprezą za granicą.

W czasie spotkania wysunęto także szereg sugestii, których realizacja poszerzy program Poznańskiej Wiosny o nowe, wartościowe dokonania artystyczne. Inspirująca rola poznańskiego środowiska muzycznego i organizatorów wyraziła się m. in. w propozycji by u wybitnych polskich kompozytorów zamawiać utwory, których wykonanie prezentowane będzie w czasie kolejnych „Wiosen”.

Prowokacja Izraela na Wzgórzach Golan

Syryjski rzecznik wojskowy zakomunikował w Damaszku, że na froncie syryjsko-izraelskim w rejonie Wzgórz Golan znów doszło do wymiany ognia artyleryjskiego, na centralnym i północnym odcinku frontu. Wymiana ognia, w której uczestniczyli również czołgi została spróbowana przez stronę izraelską.

AFP, powołując się na informacje opublikowane w Tel Awiwie, podała, że armia izraelska nie ma zamiaru przerwać prac fortyfikacyjnych na okupowanych w wyniku październikowych działań bojowych rejonach Wzgórz Golan. PAP

Na zakończenie spotkania, dyrektor Państwowej Filharmonii w Poznaniu i przewodniczący komitetu organizacyjnego XIV Festiwalu — Renard Czajkowski poinformował I sekretarza KW o sytuacji i zamierzeniach poznańskiego środowiska muzycznego. (km)

W Gwinei-Bissau

Ofensywa sił wyzwolenczych

Siły wyzwolencze Gwinei-Bissau rozwijają na wszystkich frontach ofensywę przeciw kolonizatorom portugalskim. Afrykańska Partia Niepodległości Gwinei i Wysp Zielonego Przylądka (PAIGC) opublikowała wczoraj komunikat, który stwierdza, m. in., że 22 bm. w rejonie miejscowości Gabu, siły wyzwolencze rozgromiły konwoj wojsk okupacyjnych, zadając im ciężkie straty. Zginęło 18 żołnierzy portugalskich, zniszczono znaczną ilość broni i sprzętu wojskowego.

Delegacja ZBoWiD u A. Vratuše

Przebywająca z wizytą w Jugosławii delegacja ZBoWiD z prezesem Zarządu Głównego, ministrem S. Wrońskim i ministrem ds. kombatanów, gen. dyw. M. Grudniem, przyjechała 27 bm. przez wiceprzewodniczącego Związku Rady Wykonawczej SPRJ, dr. A. Vratuše.

Narada w Wilnie

Wczoraj w Wilnie rozpoczęła się narada kierowników wydziałów komunikacji i łączności państwowych organów planowania oraz ministerstwa handlu zagranicznego NRD, Polski i ZSRR. Narada trwać będzie 4 dni. Specjaliści omówią sprawy przewozów pasażerskich i towarowych w latach 1976—1980.

H. Kissinger w Londynie

Sekretarz stanu USA, H. Kissinger przybył wczoraj do Londynu z jednodniową wizytą w drodze powrotnej do Stanów Zjednoczonych, po zakończeniu wizyty w Moskwie. Spotka się on z premierem, H. Wilsonem i ministrem spraw zagranicznych, J. Callaghanem. W kolach dobrze poinformowanych panuje przekonanie, że H. Kissinger omówi z przywódcami brytyjskimi problemy bezpieczeństwa europejskiego, rozbrojenia, perspektyw uregulowania sytuacji na Bliskim Wschodzie i inne zagadnienia w świetle rozmów, które przeprowadził w Moskwie.

Rokowania wiedeńskie

Wczoraj w Wiedniu odbyła się XXX sesja plenarna Konferencji w sprawie Wzajemnej Redukcji Sił Zbrojnych i Zbrojeń w Europie Środkowej. Zabierał głos przed-

P. Jaroszewicz wśród aktywu partyjnego Warszawy

W stolicy odbyło się spotkanie warszawskiego aktywu partyjnego z członkiem Biura Politycznego KC PZPR, premierem Piotrem Jaroszewiczem. Treścią spotkania był program rozwoju Warszawy w latach 1976 — 1980, zaakceptowany w ostatni wtorek przez Biuro Polityczne KC PZPR.

Spotkanie zajął zastępca członka Biura Politycznego KC, I sekretarz Komitetu Warszawskiego PZPR — Józef Kępa.

Następnie zabrał głos P. Jaroszewicz.

Stwierdził on m. in., że program rozwoju Warszawy stanowi integralną część prac zapoczątkowanych w wyniku uchwały VI Zjazdu nad planowym kształtowaniem rozwoju całego kraju i poszczególnych jego regionów. Niedawno Biuro Polityczne i Prezydium Rządu rozpatrzyły i zaakceptowały wstępny plan perspektywiczny i plan przestrzennego zagospodarowania kraju do 1990 r.

Przyszły rozwój stolicy stanowić będzie kontynuację i pomnożenie dotychczasowego dorobku jej mieszkańców w dziedzinie gospodarki, nauki i kultury.

Omawiając najważniejsze, kierunkowe założenia warszawskiego planu na lata 1976 — 1980 premier powiedział, że wychodząc naprzeciw żywotnym potrzebom stolicy Biuro Polityczne KC PZPR i Prezydium Rządu zaakceptowało propozycje warszawskiej instancji partyjnej dotyczące m. in. zapoczątkowania w przyszłym 5-leciu budowy pierwszej linii szybkiej kolei podziemnej.

N. Ceausescu prezydentem Rumunii

Wczoraj sekretarz generalny Rumuńskiej Partii Komunistycznej, Nicolae Ceausescu, wybrany został jednomyślnie przez Wielkie Zgromadzenie Narodowe prezydentem Socjalistycznej Republiki Rumunii. Urząd prezydenta został ustanowiony na mocy odpowiedniej poprawki do Konstytucji SRR, uchwalonej przez Wielkie Zgromadzenie Narodowe. PAP

Stawiciele NRD i Stanów Zjednoczonych

Odznaczenia W. Tierieszkowej

Przebywająca z wizytą w Peru kosmonautka radziecka W. Nikołajewa-Tierieszkowa została udekorowana jednym z najwyższych orderów peruwiańskich — Orderem Stońca. Tierieszkowej przyznano także tytuł „Honorowego lotnika”.

Zapowiedź wizyty

Powołując się na źródła dobrze poinformowane agencja AFP po-

stawiła, że 8 kwietnia przybędzie do Paryża z jednodniową wizytą roboczą brytyjski minister spraw zagranicznych J. Callaghan. Przeprowadzi on rozmowy z ministrem M. Jobertem.

EWG - kraje „Trzeciego Świata”

W Brukseli toczy się rozmowy handlowe między Wspólnym Rynkiem a przedstawicielami 44 krajów Afryki, basenu Morza Karaibskiego i Oceanu Spokojnego. W śróde najważniejszym wydarzeniem było wystąpienie przedstawicieli Nigerii, który w imieniu krajów „Trzeciego Świata” wystąpił z żądaniem, by EWG rekompensowała wszystkie straty, jakie kraje rozwijające się ponoszą przy eksportcie swoich produktów do państw „dziewiątki”.

Makkonnen nie składał dymisji

Rozłam w armii etiopskiej

Agencja Reutersa donosi, że sytuacja w Etiopii jest coraz bardziej napięta. Wewnątrz sił zbrojnych nastąpił rozłam. Odmienne stanowiska zajmują umiarkowane elementy IV dywizji stacjonującej w rejonie Addis Abeby i radykalne koła wojskowe II dywizji wojsk lądowych w Asmarze.

Oddziały wojska i policji w Asmarze, występujące pod nazwą „Siły Zbrojne Północy”, sprawują całkowitą kontrolę nad miastem, będącym centrum prowincji Erytrea. Żądają one dymisji obecnego rządu i przeprowadzenia reform politycznych i społeczno-gospodarczych.

Natomiast jednostki stacjonujące w rejonie Addis Abeby są przeciwnie szybkiej dymisji nowego rządu, uważając, że należy mu dać nieco czasu na przeprowadzenie reform.

Kancelaria premiera Etiopii kategorycznie zdementowała wczoraj głos niektórych agencji prasowych, jakoby premier Endalkatchu Makkonnen złożył dymisję na ręce cesarza Haile Selassie. Oświadczenie opublikowane w Addis Abebie stwierdza, że premier pracuje obecnie nad rozwiązaniem problemów bezpieczeństwa i spokoju w Etiopii, czyniąc wszystko co w jego mocy dla stworzenia zdrowej atmosfery. (PAP)

Konferencja w sprawie Indochin

Wyniki realizacji porozumienia paryskiego w sprawie Wietnamu będą tematem rozpoczynającego się dzisiaj w Sztokholmie posiedzenia konferencji w sprawie Indochin. Organizatorem obrad poświeconych sytuacji w Wietnamie jest Komitet Wykonawczy Konferencji Sztokholmskiej, który w lutym br. zwrócił się do wielu międzynarodowych i społecznych organizacji z apelem o wzięcie udziału w tym spotkaniu.

Nominacja P. Hill-Nortona

Brytyjski admirał sir P. Hill-Norton obejmie z dniem 1 kwietnia br. stanowisko przewodniczącego Komitetu Wojskowego NATO — najwyższej władzy wojskowej tej organizacji. Zastąpi on na tym stanowisku zachodniemieckiego generała lotnictwa J. Steinhoffa, który przechodzi na emeryturę.

P. Shore w Brukseli

Brytyjski minister handlu, P. Shore przybył wczoraj do Brukseli, by przeprowadzić rozmowy na temat brytyjskiego uczestnictwa we Wspólnym Rynku. P. Shore spotka się m. in. z przewodniczącym Komisji Europejskiej, F. Xavierem Ortoliem.

Porwanie dyplomaty USA?

Policja meksykańska prowadzi intensywne poszukiwania amerykańskiego dyplomaty, który — jak się podejrzewa — został porwany w mieście Hermosillo. Chodzi o amerykańskiego wicekonsula w Hermosillo, J. Pattersona, którego ostatnio widziano w minioną piątek, gdy wsiadał do samochodu przed swym biurem w towarzystwie niezidentyfikowanego mężczyzny.

Poznańska wiosna muzyczna

Dziś półmetek

Nie zdążyliśmy ochłonąć jeszcze z wrażeń dostarczonych w dwóch pierwszych dniach festiwalu, a już dziś (na półmetku „Wiosny”) czeka melomanów wielka uczta duchowa – koncert jednego z najlepszych zespołów symfonicznych kontynentu – Wielkiej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia i Telewizji. W Poznaniu za pulpitem dyrygentem WOSPRITV stanie doskonały kapelmistrz warszawski – Jerzy Maksymiuk; partie solowe realizować będą: oboista Lothar Faber (z NRF) i młody skrzypek z Katowic (uczestnik i laureat wielu konkursów międzynarodowych między innymi im. H. Wieniawskiego w Poznaniu w 1967 r.) – Andrzej Grabiec.

Program wieczoru: Krzysztof Penderecki – „De Natura Sonoris II”, jednoczęściowy utwór na orkiestrę o nietypowym składzie; Tadeusz Baird – Koncert na oboję, dedykowany właśnie L. Faberowi w uroczystym roku i dlań skomponowany; Michał Spisak (zmarły przed paru laty w stolicy Francji) – Andante i Allegro na orkiestrę symfoniczną, powstałe w 1954 roku; Witold Lutosławski – Koncert na orkiestrę, kompozycja pochodząca sprzed blisko 30 lat, niesłychanie ważna w twórczości autora, kończąca bowiem pierwszy jej etap, a będąca zarazem wstępem do nowego – dzięki swej odkrywczości kolorystycznej i metrycznej. Koncert odbędzie się w auli UAM; początek o godz. 20.

Natomiast trzy godziny wcześniej, także w auli uniwersyteckiej, powtórzony będzie dla młodzieży skupionej w klubach „Pro Sinfonika” wieczór inauguracyjny festiwalu.

Utwory członków Koła Poznańskiego Związku Kompozytorów Polskich zaprezentowane zostaną o godz. 17 w auli PWSM. Owo, trzecie podczas tegorocznej „Wiosny” spotkanie z muzyką kameralną przyniesie wykonania dzieł: Waleriana Gniota, Mirosława Bukowskiego, Jerzego Młodziejewskiego, Wojciecha Łukaszewskiego, Zenona Schuberta i Ryszarda Kwiatkowskiego.

W tymczasem młodzi członkowie „Pro Sinfoniki”, korzystając z pobytu w naszym mieście gości festiwalowych: kompozytorów, wykonawców, krytyków, dziennikarzy. Wczoraj na przykład, uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 przy ul. Śniadeckich zaprosili na spotkanie Stanisława Zaczka. Wybitny aktor opowiadał młodzieży o swojej pracy. Zorganizował spotkanie nauczyciel przedmiotów muzycznych szkół, opiekun koła „Pro Sinfonika” – Ryszard Łuczak. (wig)

Polityka odprężenia przynosi rezultaty

Komunikat o pobycie w ZSRR sekretarza stanu USA - H. Kissingera

Agencja TASS ogłosiła komunikat o pobycie w Moskwie w dniach od 24 do 28 marca br. sekretarza stanu USA, doradcy prezydenta Nixona d.s. bezpieczeństwa Henry Kissingera oraz o jego rozmowach z sekretarzem generalnym KC KPZR, Leonidem Breżniewem i członkiem Biura Politycznego KC KPZR ministrem spraw zagranicznych ZSRR, Andriejem Gromyką.

Dokonano wymiany poglądów na szeroki krąg problemów interesujących obie strony w związku z przygotowywaną wizytą prezydenta USA, Richarda Nixona w ZSRR – stwierdza komunikat.

Strony z zadowoleniem stwierdziły, że prowadzona przez oba kraje polityka odprężenia i radykalna poprawa stosunków między nimi jest na daleko pomyślnie realizowana i przynosi konkretne rezultaty. W sposób dobitny ujawniło się wyjątkowe znaczenie fundamentalnych decyzji powziętych podczas dwóch poprzednich radziecko-amerykańskich spotkań na najwyższym szczeblu, a przede wszystkim dokumentu o podstawach stosunków wzajemnych między ZSRR a USA, porozumienia o zapobieganiu wojnie jądrowej i porozumienia o ograniczeniu zbrojeń strategicznych.

Strony są w pełni zdecydowane kontynuować – opierając się na ścisłym przestrzeganiu powziętych zobowiązań – nakreślaną polityką w dążeniu do nadania procesowi poprawy stosunków radziecko-amerykańskich nieodwracalnego charakteru.

W toku rozmów wiele uwagi poświęcono sprawie dalszego ograniczenia zbrojeń strategicznych. Strony są zgodne co do tego, że mimo, iż problem jest skomplikowany, istnieją możliwości powzięcia decyzji możliwych do przyjęcia przez USA i ZSRR.

Stwierdzając, że stosunki dwustronne rozwijają się pomyślnie w wielu kierunkach, które zostały wytyczone w podpisanych przez ZSRR i USA po-

rozumieniach, strony zamierza- ją także nadal rozwijać wzajemnie korzystne kontakty i rzeczową współpracę w różnych dziedzinach.

Przy omawianiu problemów międzynarodowych szczególną uwagę poświęcono stanowi rzeczy w zakresie pokojowego uregulowania sytuacji na Bliskim Wschodzie. Ugodzono, że uwzględniając szcze- gólną rolę obu stron na gene- skiej konferencji pokojowej d.s. Bliskiego Wschodu podejmą one wysiłki w kierunku przyczyniania się do rozwiązania zasadniczych problemów dotyczących uregulo- wania sytuacji na Bliskim Wschodzie.

Wymiana poglądów przebie- gała w konstruktywnej, rzeczowej atmosferze. (PAP)

„Janosik” • „Front wyzwolenia” • filmy radzieckie • włoskie • węgierskie • jugosłowiańskie • francuskie

W kwietniu na ekranach kin

14 nowych filmów wejdzie w kwietniu na ekrany kin w całym kraju: wśród nich „Janosik” reż. Jerzego Passendorfera, wg. scenariusza Tadeusza Kwiatkowskiego. Zdjęcia do tej „zbojnickiej epopei” kręcone były w najpiękniejszych okolicach południowej Polski. Nad autentyzmem rekwizytów czuwał Szymon Kobylski. Janosika gra Marek Perepeczko, a w roli pięknej góralki Maryny debiutuje młoda aktorka Ewa Lemańska.

Odbędzie się też premiera pełnometrażowego filmu dokumentalnego „Front wyzwolenia”, ukazującego na podstawie materiałów archiwalnych przebieg ostatniej fazy II wojny światowej na zie-

USA - NRF - Japonia

„Dyskretne” porozumienie walutowe

Japońska agencja prasowa Kyodo powołując się na źródła rządowe informuje, że Stany Zjednoczone, Niemiecka Republika Federalna i Japonia zawarły „dyskretne” porozumienie mające na celu zapobieżenie poważniejszym fluktuacjom kursów walut tych trzech krajów. Porozumienie – zawarte z inicjatywą amerykańską – przewiduje zwłaszcza posunięcia interwencyjne władz finansowych na giełdach dla utrzymania stałych paritetów między dolarem USA, jenem i marką zachodnioniemiecką.

Przed tym porozumieniem zakres wspomnianych interwencji postawiony był do uznania poszczególnych państw. PAP

Walka z papierową powodzią

Mniej formularzy – więcej książek

W Polskim Komitecie Normalizacji i Miar, opracowano nowe wzory formularzy dotyczących obrotu towarowego między przedsiębiorstwami gospodarki społecznej.

Na czerwiec zaplanowano wydanie katalogu nowych formularzy. Będzie on zawierał instrukcje stosowania druków, szczegółowe omówienie używanych w nich pojęć oraz propozycje usprawnienia obiegu dokumentów w przedsiębiorstwach, mające doprowadzić m. in. do zmniejszenia liczby odpisów i kopii.

Komisja Racjonalizacji Druków PKN od kilku lat prowadzi systematyczną walkę z papierową „powodzią” w dokumentacji administracyjnej i sta- tystycznej. Wieloletnia nie- skoordynowana „twórczość” w tej dziedzinie doprowadziła do sytuacji, w której w każdym resorcie znaczna część przed- sięwzięcia przy załatwianiu ty- powych spraw posługiwała się nietypowymi formularzami, drukowanymi według włas- nych wzorów. Różnorodność danych często zupełnie niepo- równywalnych nie dawała wy- szym władzom dostatecznej in- formacji do podejmowania pra- widłowych decyzji gospodar- czych.

Ujednolicenie wzorów doku- mentów ma ogromne znaczenie gospodarcze. Ponieważ zawar- tość formularzy w pewnym stopniu określa sposób załat- wiania sprawy, stosowanie jednolitych druków upraszcza organizację pracy przedsię- biorstw.

W bieżącym roku podejmuje się prace nad nowymi formu- lami m. in. dla potrzeb no- wego systemu administracji te- renowej. (PAP)

CZYN 30-LECIA

Załogi realizują zobowiązania

Gospodarka narodowa otrzymuje już pierwsze partie po- nadplanowych produktów, wytworzonych przez załogi wiel- kopolskich zakładów pracy, w ramach czynu dla uczczenia 30-lecia Polski Ludowej.

Konieczny hutnicy wysłali do dalszej przeróbki na kon- strukcje przemysłowe i towa- ry rynkowe pierwsze 20 ton – z zadeklarowanych dodat- kowo 500 – aluminium blach i prętów.

Metalowcy z Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Kaliszu, wykonali już pierw- szy z zadeklarowanych w czy- nie dodatkowych silników na eksport.

Z powodzeniem realizują swoje zobowiązania pracowni- cy poznańskiej „Centry”. Do- starczyli oni do tej pory do handlu kilkanaście tysięcy po- nadplanowych baterii, ogniw i akumulatorów. Z Obornic- kich Fabryk Mebli zaczynają też spływać do sklepów pierw- sze komplety z zadeklarowa- nych w czynie dodatkowych mebli, a kolejarze poznańskie go węzła PKP zaoszczędzili już pierwsze tysiące litrów (z zadeklarowanych 2,1 mln l) oleju napędowego i silniko- wych. Podobne wieści docho- dzą do nas z niektórych in- nych przedsiębiorstw.

Mimo, iż główna fala zobo- wiązań produkcyjnych i czyn- nów społecznych podejmowa- nych przez załogi dla uczce-

Zadania sądownictwa w Wielkopolsce

Doskonalenie działalności wielkopolskiego sądownictwa było wczoraj w Poznaniu te- matem narady, w której ucze- stniczyli m. in. zastępca kie- rownika Wydziału Organizacyj- nego KC PZPR – Józef Ostas, wiceminister sprawiedliwości – Tadeusz Skóra i sekretarz KW PZPR – Władysław Sloboda.

W zagajeniu prezesa Sądu Wojewódzkiego w Poznaniu – Lecha Domerackiego i w dys- kusji podkreślono, że do naj- ważniejszych zadań wielkopol- skiego sądownictwa należą: likwidacja zaległości (chodzi o sprawy, w których zbyt długo trwa postępowanie), dalsze za- ostrzenie represji wobec spraw- ców najgroźniejszych prze- stępstw i szersze stosowanie kar typu wolnościowego – np. ograniczenia wolności – wo- bec sprawców drobnych prze- stępstw oraz wzmocnienie dzia- łalności na rzecz zapobiega- nia przestępczości nieletnich. Zwrócenie temu ostatniemu za- gadnieniu poświęcono wiele uwagi postulując m. in. ściślejsze powiązanie pracy sądów dla nieletnich z organizacjami społecznymi i samorządami mieszkańców. Ich udział nie- odwołny jest także w resocja- lizacji nieletnich i młodocia- nych, którzy weszli w kolizję z prawem. (ak)

nia 30-lecia PRL już minęła, a wartość tej fali ocenia się w Wielkopolsce na około 4 mi- liardy złotych, to jednak wciąż napływają jeszcze dal- sze zobowiązania.

Oto załoga Przedsiębiorstwa Budownictwa „TRANSBUD” w Poznaniu po dokładnym zorientowaniu się w możliwo- ściach, zadeklarowała gotowość dodatkowego przewiezienia w tym roku 189 850 ton różnych materiałów budowlanych, po- szerzając w ten sposób nieco owe przysłowiowe „wąskie gardło”, jakim jest obecnie transport dla budownictwa. Nadto „transbudowcy” wyre- montują dodatkowo 8 ciężkich pojazdów oraz przepracują 38 700 godzin na rzecz upięk- szenia oddziałów swego przed- siębiorstwa i najbliższego oto-

czenia. Zadeklarowali także chęć pomocy dzielnicom i mia- stom, w których mają swe oddziały, w przewiezieniu pew- nej ilości ładunków poza pla- nem. Łączna wartość tych zo- bowiązań przekracza 6 mln złotych.

Niezwykle interesujące są zobowiązania ludzi, zatrudnio- nych w wielkopolskiej służ- bie zdrowia. Zobowiązań tych nie da się przeliczyć na zło- tówki. Są bezcenne. Zmierzają do lepszego poznania zdro- wotności poszczególnych grup zawodowych naszego regionu oraz do ustalenia zakresu nie- zbędnych zabiegów profilak- tycznych. Chcąc poznać te pro- blemy, zamierzają oni przede- wszystkim badać ludzi oraz warunki w jakich oni żyją i pracują. Toteż główna część zobowiązań służb medycznych dotyczy badań załóg i zakła- dów: Kopalni Węgla Brunat- nego w Koninie i Adamowie, PKP, PKS, PGR itp. (pch)

Programy uczczenia jubileuszu PRL

Wzmocniona praca odpowiedzią na apel OK FJN

Apel OK FJN o uczczeniu 30-lecia Polski Ludowej wspo- l. na pracę, aktywność produkcyjną i społeczną spotkał się z powszechną aprobatą społeczną.

Podejmowane są różnorodne inicjatywy mieszkańców miast i wsi, które znajdują swoje od- zwierciedlenie w opracowywa- nych obecnie na sesjach wojewódzkich komitetów FJN, na- radach aktywnośći wojewódzkie- go partii i stronnictw politycz- nych programach uczczenia ju- bileuszu PRL. Programy takie opracowywane są również na szczeblu powiatu.

Poczesne miejsce w tych pro- gramach zajmują czyny spo- łeczne, podejmowane z okazji jubileuszu. Szacuje się, że w roku bieżącym wykonane zo- staną społecznie prace o war- tości 11,6 mld zł, tj. o ponad 2 mld więcej niż w roku ubieg- łym. Obok zamierzeń o cha- rakterze inwestycyjnym, duży nacisk kładzie się na prace re- montowo-porządkowe, zwłasz- cza te, które związane są z pod- poszeniem estetyki i porządku w miastach i wsiach, ochroną środowiska, rekreacją i wypo- czynkiem.

W różnorodnych pracach po- rzadkowych weźmą udział setki tysięcy obywateli. Wartość prac społecznych w tym zakre- sie osiągnie w br. około 4,7 mld zł. Rozwojowi inicjatywy społecznej sprzyjają także kon- kursy „Mistrza Gospodarności”, do którego zgłosiło się w tym roku ponad 500 małych miast i przeszło 2 100 gmin. Po- dejmowane są także lokalne konkursy związane z propaga-owaniem porządku i estetyki w miastach i wsiach. Jubileuszowe programy zawierają rów- nież konkretne zobowiąza- nia produkcyjne podejmowane przez załogi zakładów pracy, a

Chile

Wyroki na działaczy lewicy

Rada wojenna, która od śro- dy sądzi w Temuco (Chile) 51 członków ruchu lewicy rewolu- cyjnej (MIR), wydała wyroki na 14 oskarżonych.

Zostali oni skazani na kary więzienia od kilku miesięcy do 10 lat. (PAP)

Proces I. Balla

Sąd w Londynie, przed którym toczy się proces Iana Balla, oskar- żonego o próbę porwania księż- niczki Anny, przedłużył na wnio- sek policji areszt tymczasowy wo- bec oskarżonego na następny ty- dzień.

Podczas procesu I. Balla ujaw- niono, że w przeszłości cierpiał on na chorobę psychiczną.

Ball odpowiada także za usiłowa- nie zabójstwa jednego z członków ochrony księżniczki Anny. (PAP)

PECUNIA NON OLET

Biblijna legenda głosiła o tym, jak woda zamieniała się w pierwszorzędne wino. Później już tylko w piosenkach marzo- no o tym, żeby wody rzek za- no w wino, a jest pośród nich m. in. piosenka pod tytule- m „Gdyby tak wody Renu złotym winem były...”. Wprawdzie i to życzenie po- zostaje niespełnione, ale obro- ni winiarze znad brzegów tej największej zachodnioniemiec-kiej rzeki jednak znaleźli za- dowalające (przynajmniej ich) rozwiązanie, pozwalające „cu- downym” sposobem łączyć ga- tunki wino przerabiać na wy- sokowartościowe.

Ich recepta: podczas przerób- ki jakościowo kiepskie, ale ilo- ściowo wydajne gatunki wino otrzymują „sopro” dodatków. Oczywiście, wobec opinii pu- blicznej przemleca się takie fakty, jak np. to, że pośród różnych dodatków do każdego litra wina dodaje się 270 g cu- kru, a przy tej okazji znacznie podnosi ceny.

Publicznie głosi się zasadę „In vino veritas” (w winie zdrowie), a na swój użytek stosuje się zasadę „Pecunia non olet” (pieniądz nie cuch- nie).

Jak dotychczas, żadne słod- kie dodatki nie zdołały zapo- bieć kwaśnej reakcji klientów na te praktyki. (tk)

Papież Paweł VI niedysponowany

Według oficjalnego komuni- katu watykańskiego, opubliko- wanego we wtorek, papież Pa- weł VI jest niedysponowany i na polecenie lekarzy ma nie opuszczać swego apartamen- tu.

Papież, mający obecnie 76 lat, chorował na początku mar- ca na grype. (PAP)

Ks. T. Werno biskupem

Papież Paweł VI powołał na biskupa ks. Tadeusza Wer- no, proboszcza parafii Świdwin, i ustanowił go biskupem po- mocniczym biskupa Ignaceo- Jeża, ordynariusza diecezji ko- szalińsko-kolobrzeszkiej.

PAP

POGODA

Zachmurzenie niewielkie. Tem- peratura maksymalna około + 10 stopni na północnym wschodzie i około plus 14 w centrum do plus 18 stopni na południowym zachodzie. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków wschodnich.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Wojciech Nentwig.

GŁOS WIELKOPOLSKI. Poznań ul. Grun- waldzka 19. Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań. Redaguje kolegium: Ma- rian Flejsierowicz (zastępca redaktora naczel- nego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redak- cji), Kazimierz Marcinkowski, Wiesław Po- rzycki (redaktor naczelny), Zbigniew Szu- mowski, Jerzy Walasek.

Telefony: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytel- nikami 657-18 Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 657-18 Sekretarz redakcji 648-85 Dział miejski 659-39 Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa - Książka - Ruch” i Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 659-16. Za treść i ter- min druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Reklamy nie zamó- wionych nie zwracamy. Druk PZG im. M. Kasprzaka - Poznań

Prenumerata: wpłaty na miesiąc (17,50 zł) kwartał (52 zł), półrocze (104 zł), rok (208 zł) przyjmując za pośrednictwem blankietów PKO. Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki RSW „Prasa - Książka - Ruch” ul. Zwierzyniecka 9. 60-813 Poznań, na konto PKO nr 5-6-151, ponadto listonosze i urzędy pocztowe. Indeks nr 35029 F-11

Podstawa — wytwórnice betonów

Pierwsze powojenne osiedla w Poznaniu: „Dębieckie”, „Warszawskie”, „Chociszewskiego”, jak również pierwsze powojenne przedsiębiorstwa przemysłowe: Fabrykę Akumulatorów K-6 (dzisiejsze „Alco”), Zakłady Technicznej Obsługi Rolnictwa im. 15 Grudnia (dzisiejsza siedziba Przemysłowego Instytutu Maszyn Rolniczych), a także nowe hale Zakładów H. Cegielni położone wzdłuż ulicy Traugutta oraz Poznańską Fabrykę Maszyn Żniwnych — budowa no jeszcze z tradycyjnej cegły. W następnych osiedlach i zakładach było już mniej cegły, a w budowanych obecnie — cegły już prawie wcale nie ma.

Żyjemy w okresie wielkich przemian w sztuce budowania. Oto na naszych oczach wypierane są z budownictwa stare, sprawdzone przez wiele pokoleń materiały budowlane z wypalanej gliny. Wypierane przez wielkowiymiarowe najczęściej prefabrykaty, sporządzone z różnych odmian betonu.

Materiał do wszystkiego

Dzięki prostocie receptury sporządzania, podatności na formowanie w dowolne kształty oraz dzięki niezwyklej wprost odporności na działania czynników niszczących, beton uznany został przez budowlanych za wymarzony materiał „do wszystkiego” i jako taki, wprowadzony do masowej produkcji. W pierwszym okresie: najczęściej w prymitywnych technicznie, poligonalnych wytwórnicach na odkrytej powierzchni.

I stało się. W ciągu niespełna ćwierćwiecza beton całkowicie opanował budownictwo gospodarcze oraz mieszkaniowe typu miejskiego. Obecnie jesteśmy świadkami triumfalnego wręczania betonowych płyt do budownictwa hotelowego, oświatowego, handlowego, gastronomicznego i innych. Z betonu robi się dziś podkłady kolejowe i rury kanalizacyjne, płyty wypełniające torowiska tramwajowe, słupy podtrzymujące przewody i inne detale, bez których budownictwo obył się już nie może.

Obserwując tę wszechstronną ekspansję betonu i nie widząc na horyzoncie techniki żadnego innego materiału budowlanego, który zachowywałby wszystkie zalety betonu — nie miałby jego wad (nadmierny ciężar, zachowywanie chłodu, niemożność odesktałceń i ponownego użycia) — łatwo dojść do wniosku, że wobec tego umasowie-

nie budownictwa mieszkaniowego zależy do rozwoju produkcji betonu. Przynajmniej w ciągu najbliższych 10 — 15 lat, bo później technicy znajdą, być może, inny, lżejszy, zdrowszy i tańszy od betonu materiał.

Lecz właśnie na owe najbliższe 10 — 15 lat przypada główna faza realizacji programu mieszkaniowego uchwalonego przed 2 laty na V Plenum KC PZPR, zalecającego rządowi dokonanie takiego zwrotu w budownictwie, aby już w połowie lat osiemdziesiątych, w zasadzie każda rodzina mogła dysponować samodzielnym mieszkaniem. A ponieważ nauka nie stworzyła dotąd innych doskonalszych technik i materiałów, niż betonowe, więc ów program będzie się wypełniał domami z betonu.

Kto ma beton — ten buduje

Obecnie sytuacja przedstawia się następująco: Regiony mające rozwiniętą sieć wytwórni wyrobów betonowych, mogą budować łatwiej, szybciej i taniej. Natomiast regiony skazane na „import” betonów z sąsiednich województw, borykają się nieraz z dużymi trudnościami w realizowaniu swych planów inwestycyjnych. Bo nawet jeśli już uda im się kupić potrzebne prefabrykaty od sąsiadów, to coraz częściej nie mają ich czym przewieźć. Przed budownictwem wyrasta nowa bariera: transport.

Na szczęście, w Wielkopolsce zadbane o to, aby nie przywozić tu betonów z dalekich okolic. Chyba, że chodzi o jakieś nietypowe konstrukcje, których nie opłaca się robić na miejscu. Na ogół nieomal każda tutejsza organizacja budowlana starała się być w maksymalnym stopniu samowystarczalną pod względem betonów.

Obok budowlanych mają więc w Wielkopolsce swoje wytwórnice betonów kolejarze, drogowcy, energetycy, rolnicy, związki spółdzielcze i inni. Razem wyprodukowali oni w ubiegłym roku olbrzymią masę 1,4 mln metrów sześciennych wyrobów betonowych, a więc około 100 000 więcej, aniżeli wynosiło miejscowe zapotrzebowanie. Konieczność przywozu w ubr. około 30 000 m sześciennych różnych prefabrykatów spoza naszego województwa wynikała raczej z geografii rozmieszczenia wytwórni, promienia odległości i profilu asortymentowego potrzeb. Ten przywóz był z trzykrotną nawiązką pokryty wywozem, głównie gazobetonów.

W sumie, dzięki przeczorno-

ści naszych działaczy gospodarczych i społecznych, zaopatrzenie Wielkopolski w betony było do ubiegłego roku dobre. I to pomimo całkowitego braku na naszym terenie cementowni oraz dużego niedoboru złóż lepszych gatunków kruszywa.

Co będzie jutro?

Jednak budownictwo rozwija się tak szybko, że w bieżącym roku, mimo planowanego znacznego wzrostu produkcji betonów na naszym terenie, przewiduje się już ich niedobór, który sięgnie 40 000 m sześciu, a w przyszłym — 150 000. Z pierwszych wstępnych przemyśle wynika też, że za 6 lat, brak wyrobów betonowych w Wielkopolsce może wynieść już pół miliona metrów sześciennych.

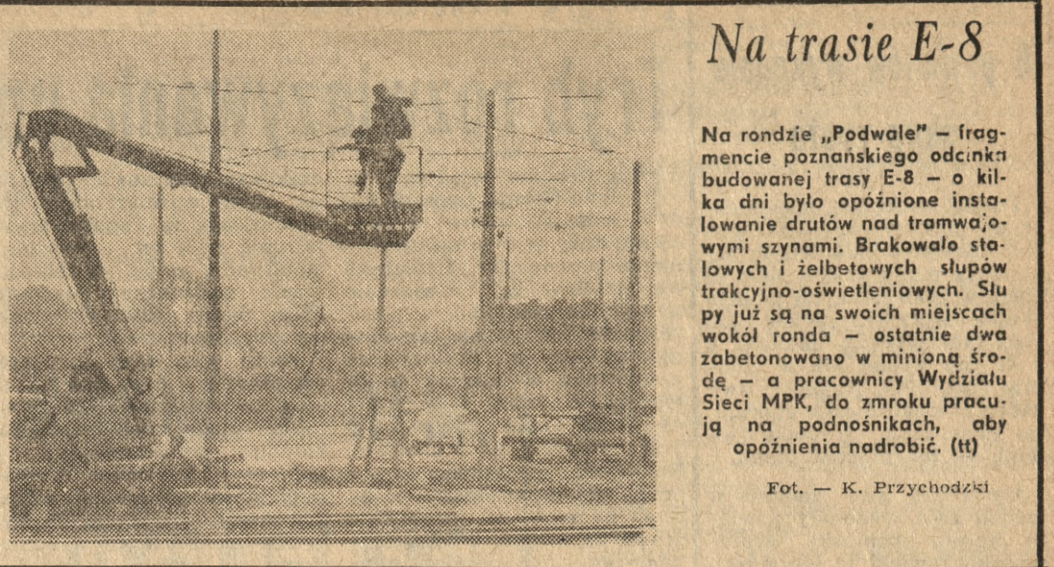
Co w tej sytuacji zamierzają robić nasi najwięksi producenci betonów? Poznańskie Zakłady Produkcji Betonów „Pozbet”, mające 8 dużych betonowni w różnych miastach województwa i odgrywające wiodącą rolę w wielkopolskim przemyśle betonów, sugerują potrzebę gruntownej modernizacji swoich wytwórni oraz budowę nowych w pobliżu Poznania, Konina i Leszna.

Poznańskie Zjednoczenie Budownictwa, obok już budowlanych fabryk domów w Suchym Lesie i w Gnieźnie, chce stawiać dalsze cztery, między innymi w Pile i w Kaliszu.

Zjednoczenie Budownictwa Rolniczego w Poznaniu zamierza w ciągu najbliższych sześciu lat podwoić produkcję betonów. Podobnie Wojewódzkie Zjednoczenie Budownictwa Komunalnego i Miejskie Zjednoczenie Gospodarki Mieszkaniowej. Nieco mniejsze wzrosty planują: Wojewódzkie Zjednoczenie Gospodarki Mieszkaniowej, Zjednoczenie Budownictwa Przemysłowego „Zachód”, Zakłady Produkcji Elementów Budowlanych w Powodowie i inne.

Komisja Terenowo-Branżowa do spraw Przemysłu Betonarskiego w Wielkopolsce sugeruje konieczność budowy dwóch wytwórni betonów komórkowych o mocy po 250 000 m sześciu, każda w rejonie Poznania i Konina oraz dużej wytwórni prefabrykatów dla budownictwa inżynierskiego przy wykorzystaniu nowo odkrytych złóż niezłego kruszywa w rejonie Leszna. Rozważa się też koncepcję wydatnego zwiększe-

Dokończenie na str. 4
PIOTR CHOJNACKI

Na trasie E-8

Na rondzie „Podwale” — fragmencie poznańskiego odcinka budowanej trasy E-8 — o kilka dni było opóźnione instalowanie drutów nad tramwajowymi szynami. Brakowało stalowych i żelbetonowych słupów trakcyjno-oświetleniowych. Słupy już są na swoich miejscach wokół ronda — ostatnie dwa zabetonowano w minionej środę — a pracownicy Wydziału Sieci MPK, do zmroku pracują na podnośnikach, aby opóźnienia nadrobić. (tt)

Fot. — K. Przychodźski

Usprawnianie działalności rad narodowych

Mniej krzątania więcej korzyści

ministracji nabrało rozmachu i — co najważniejsze — przy nosi oczekiwane efekty.

Wybieraliśmy radnych 9 grudnia ubiegłego roku. Od tego czasu brali oni udział w dwóch sesjach (I — inauguracyjna, II — poświęcona planowi i budżetowi na rok bieżący). — Tylko w dwóch? — zapyta ze zdziwieniem każdy, kto przywykł mierzyć aktywność rady liczbą sesji, dotychczas organizowanych znacznie częściej (co roku 8 a nawet 10). Tymczasem mniej plenarnych posiedzeń rady, to nie to samo, co mniej rezultatów jej działania.

Po prostu ciężar tego działania w znacznym stopniu przesunął się na komisje. Rada została uprawniona do określania spraw, które zamiast na sesji mogą być rozpatrywane przez komisje (np. ocena terenowych organów administracji państwowej), a nawet przez organy samorządu mieszkańców (np. ocena rozwoju i funkcjonowania placówek gastronomicznych, handlowych, usługowych, socjalno-kulturalnych).

Tak więc rada na sesjach rozpatruje jedynie problemy najważniejsze. Dzięki temu, że sesji jest mniej, mogą być one lepiej niż dotychczas przygotowane. W przygotowaniu tych uczestniczą: prezydium rady, komisje, radni.

Przykładowo: w kwietniu tego roku Powiatowa Rada Narodowa w Poznaniu — podobnie jak inne organy przedstawicielskie — na sesji obradować będzie nad wykonaniem ubiegłorocznego planu i budżetu

tu. Punktem wyjściowym przy gotowaniu do tego posiedzenia plenarnego było wzięcie na warsztat — przez komisję — sprawozdania Urzędu Powiatowego. Z kolei przystąpiono do kontroli. Komisja Produkcji Rolnej i Zaopatrzenia Ludności kontrolowała realizację niektórych inwestycji, Komisja Przestrzegania Prawa i Porządku Publicznego — m. in. budownictwo remiz strażackich, a Komisja Wychowania, Oświaty i Kultury — jakość remontów budynków szkolnych.

Obserwacje poczynione podczas tych dociekań, pomnożone o opinie uzyskane przez radnych na spotkaniach z wyborcami, pozwoliły komisjom wyrobić sobie własny sąd na temat, któremu będzie poświęcono na kwietniowa sesja.

Zarówno w takich pracach jak i w innych, nie związanych z sesją, zadaniem każdej komisji jest łączenie działalności rady z całym systemem funkcjonujących na jej terenie instytucji i organizacji, przyciąganie ich do współpracy z radą i wykorzystywanie społecznych inicjatyw. Regułą stało się uczestnictwo przedstawicieli partii i stronnictw politycznych, organizacji społecznych i zainteresowanych instytucji np. w posiedzeniach wszystkich komisji Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu. Fakt ten, jak również konsultowanie przez komisje WRN planów pracy z organizacjami i instytucjami, pozwala obu stro-

Dokończenie na str. 4

Nauka poznańska ludziom i gospodarce

Wibracja mniej groźna

Badaniem objęto grupę 47 mężczyzn, w wieku 18—59 lat. Stwierdzono u nich zaburzenia laryngologiczne (osłabienie słuchu), psychomotoryczne (zwolnione reakcje na określone bodźce), radiologiczne (przebudowa kości). Po upływie 21 miesięcy przebadano ponownie 27 osób, u których poprzednio stwierdzono zmiany radiologiczne, a które nadal obsługiwały pily mechaniczne.

Badania potwierdziły występowanie u robotników zatrudnionych przy mechanicznej ścinie drzewa zmian charakterystycznych dla choroby wibracyjnej, pozwoliły ponadto ustalić metodykę badań okresowych tych pracowników, obejmujących poza ogólnolekarskimi i specjalistycznymi także badania czynnościowe układu naczyniowego i obwodowego układu nerwowego. Mierzy się więc stan ukrwienia i czucia wibracji w palcach, przeprowadza próbe oziebieniową, pletyzmografię (badanie objętości palca, odczytywanej za pomocą krzywej podobnej do krzywej EKG), badania radiologiczne i arteriograficzne. W latach 1965 — 72 rozpoznano 213 przypadków zespołu wibracji

nego, przy czym w miarę doskonalenia aparatu diagnostycznego liczba ta wzrastała. W 1965 roku wykryto 5 przypadków, podczas gdy na przykład w 1969 — 51.

Współ z Zakładem Radiologii poznańskiej Akademii Medycznej Przychodnia Przemysłowa — jako pierwsza i jedyna w kraju — opracowała i wprowadziła badania przepływu włósniczowego krwi metodą radioizotopową. Na grzbietowej części przedramienia wstrzykuje się pod skórę określoną ilość jodu i bada jego wymywanie przez krew. Metoda ta pozwala na uchwycenie zmian, wywołanych wibracją, niewykrywalnych w inny sposób, a więc na możliwie wcześnie, a tym samym bardziej skutecznie — profilaktykę i terapię. W najbliższej przyszłości planuje się wprowadzenie badań termograficznych (ocena promieniowania podczerwonego, zależnego od jakości ukrwienia).

Pierwszym efektem pracy białej służby w leśnictwie było wprowadzenie w roku 1960 nowej instrukcji, ograniczającej czas pracy robotnika leśnego, pracującego przy pilach mechanicznych do 4 godzin,

by zaś to stało się w pełni realne, pracę jego oparto o system wspomnianych już uprzednio brygad i zespołów ścinowo-zrywkowych.

Zespół składa się z 5 ludzi: 2 — 3 motorniczek, leśnika-technologa oraz kierowcy ciągnika. Ciągnik ten, zaopatrzony w specjalnie obudowaną przyczepę, przygotowaną do przewozu ludzi i narzędzi, dowozi robotników na stanowisko pracy, a następnie ściągając ścięte drzewa na tzw. stół manipulacyjny, gdzie zostają oczyszczone z gałęzi i pocięte. Pilarze pracują na zmianę, czas ich kontaktu z pilą nie przekracza 3 godzin.

Odwiedziliśmy taki zespół w nadleśnictwie Sarbia, pracujący w składzie: Edmund Kłofik, — gajowy, Jerzy Jagodziński, Hieronim Nowak, Stanisław Tabaczyński — pilarze II stopnia, Henryk Turek — kierowca. Z przeprowadzonych różnorodnych wyników, że ta forma pracy zdaje egzamin, przy czym najważniejszą metodą zapobiegania chorobie wibracyjnej są — poza badaniami okresowymi — badania wstępne kandydatów zgłaszających się na kurs dla pilarzy.

Przemysłowa Przychodnia

Nadleśnictwo Sarbia w powiecie czarnkowskim liczy 18 752 hektary lasu i zatrudnia 51 drwali, w tym 32 pilarzy, czyli ludzi pracujących przy ścinie drzew i ich oczyszczaniu, tudzież przycinaniu dłużycy i jej segregowaniu na wymagane asortymenty. Prawie połowa z nich pracuje w tzw. brygadach pracy skoncentrowanej oraz w zespołach ścinowo-zrywkowych.

Brygady te i zespoły to nowość, wprowadzona dopiero od ubiegłego roku, dająca ko- rzyści podwójne: zwiększenie wydajności pracy (w nadleśnictwie Sarbia w zespołach wydajność wynosi 6,29 m sześciu na dzień, podczas gdy przeciętna w nadleśnictwie 3,34), zwiększa się też bezpieczeństwo pracy. Coraz mniej będzie takich ludzi, jak Wiktor Pilarczyk, któremu po 10 latach pracy w lasach (i to nie zawsze przy pilach) palce zaczęły bieleć na zimnie, ręce drętwieć i drżeć, do tego stopnia, że przedmioty z nich wypadają; i który ostatnio — mając zaledwie 47 lat — musiał przejść na rentę inwalidzką z powodu choroby zawodo- wej.

Służba zdrowia województwa poznańskiego zainteresowała się pracownikami leśnictwa już w roku 1956, zauważono bowiem, że wiek zatrudnionych w tym zawodzie robotników przekracza w bardzo dużym odsetku 50 lat, a staż pracy — lat 10. Dla zorientowania się w stanie

zdrowia poszczególnych załóg ekipy lekarskie przeprowadziły badania w 76 nadleśnictwach województwa. Objęto nimi 4162 osoby. W oparciu o analizę wyników badań okresowych starano się ustalić procentowo przydatność do pracy zawodowej, uwzględniając — po raz pierwszy — przydatność do pracy na poszczególnych stanowiskach.

Wprowadzenie mechanicznego ścinania drzew przy pomocy ręcznych pil motorowych, wyposażonych w wysokoobrotowe silniki spalinalne, zmieniło warunki pracy robotników leśnych, ale jednocześnie spowodowało dość częste występowanie chorób, dotąd rzadziej spotykanych. Ludzie dłużej pracujący przy pilach — podobnie jak wspomniany wyżej Wiktor Pilarczyk — zaczęli uskarżać się na mrowienie w palcach, na narastające noca, gdy krą- żenie krwi jest wolniejsze, drętwienie rąk. W przypadkach bardziej zaawansowanej choroby stwierdzano zaniki mięśni, zmiany kostne, martwi- ce chrząstek. Medycyna stanęła wobec nowego problemu, wymagającego rozwiązania, któremu na imię „choroba wibracyjna”.

Przychodnia Przemysłowa dla Poznania i województwa, w porozumieniu z Okręgowym Zarządciem Lasów Państwowych, podjęła badania, zmierzające do oceny stopnia narażenia zawodowego robotników zatrudnionych przy mechanicznej ścinie drzewa.

dla Poznania i województwa w latach 1968 — 73 przeprowadziła sama (nie licząc badań w ośrodkach zdrowia i przychodniach przyzakładowych w Jarocinie i Trzciance) 1571 badań okresowych pracowników leśnictwa, a od roku 1970 prowadzi systematyczne badania wstępne pracowników przewidzianych na kurs dla motorniczek pil mechanicznych. Rozpoczęto też wspólnie z Instytutem Balneoklimatycznym uzdrowskowe leczenie pilarzy, u których rozpoznano zespół wibracyjny z przewagą zmian naczyniowych.

Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych w Poznaniu zatrudnia około 1450 pilarzy. Ale osiągnięcia poznańskiej Przychodni Przemysłowej nie tylko im dają szansę uniknięcia choroby zawodowej, prowadzącej do inwalidztwa. We dług rozeznania ludzi odpowie- dzialnych za stan bhp w poznańskim Okręgowym Zarządzie Lasów Państwowych zapadalność na chorobę wibracyjną znacznie zmalała i gdy początkowo sięgała 30 proc. zatrudnionych przy pilach robotników, obecnie spadła poniżej 10 proc. Profilaktyka, oparta o system nowoczesnych badań diagnostycznych, przynosi wyraźne efekty. Jeszcze jedna choroba zawodowa, zrodzona przez postęp techniczny, została opanowana.

BOGNA WOJCIECHOWSKA

6 powiatów wykonało skup zboża

Powiat obornicki jako szósty w naszym województwie, zameldował o całkowitym wykonaniu planu skupu zbóż ze zbiorów roku 1973. Do punktu skupu wpłynęło 30 550 ton zbóż (101 procent planu), o 2 700 ton więcej niż ze zbiorów roku 1972. Najlepiej swe zadania zrealizowały obornickie państwowe gospodarstwa rolne — 103 procent planu.

Uprzednio swe zadania w skupie zbóż wykonały powiaty: kolski, koniński, krotoszyński, rawicki i poznański. Najwięcej ziarna dostarczyły powiaty: poznański — 50 400 ton i krotoszyński — 37 000 ton. Z pozostałych powiatów najbardziej zaawansowany w sprzedaży zboża jest powiat gostyński. Roczny plan skupu zbóż w naszym województwie zrealizowano do 25 bm. w 96,2 procent. (emp)

Książka społeczno-polityczna

O partii

Spod pras drukarskich wyszła właśnie pozycja, która zainteresuje z pewnością tych, którzy chcieliby pogłębić swoją znajomość ideowo-politycznych zasad działania partii marksistowsko-leninowskiej).

Studia i szkice, które weszły do tego zbioru, powstały w większości w latach 1971-73. Są to więc materiały, których powstanie determinowała w znacznym stopniu aktualna sytuacja w świecie. Siłą rzeczy więc, na skutek zmian w sytuacji międzynarodowej, pewne fragmenty niektórych materiałów zdążyły stać się dokumentami historycznymi. Nie obniża to jednak wartości prac J. Waclawka, który podjął ambitną próbę współczesnej interpretacji niektórych ogólniejszych aspektów teorii i polityki partii komunistycznych, w tym tak zasadniczych, jak internacionalizm i patriotyzm. Są to pojęcia, które mają podstawowe znaczenie dla określenia postawy nie tylko członka partii i dlatego rozważania o nich rozpoczynają zbiór (szkic „Aspekty międzynarodowe i narodowe polityki komunistów”).

Wszystkie prace pomieszczone w zbiorze poświęcone są podstawowemu problemowi teorii partii marksistowsko-leninowskiej, zasadom jej więzi z ludźmi pracy, jej kierowniczej roli w budownictwie socjalizmu, formom politycznego kierownictwa partii, jak również głównym problemom organizatorskiej i ideowo-wychowawczej działalności partii, w tym także pracy nad kształtowaniem socjalistycznych stosunków społecznych.

Większość artykułów, które znalazły się w omawianym zbiorze, drukowana była wcześniej w miesięczniku „Ideologia i Polityka”, z którym J. Waclawek stale współpracuje.

Jak kształcić rolników? Praca poznańskiego autora (Wiesława Siwińskiego*) wypełnia pewną lukę, jaka istniała w zakresie form i metod nauczania, stosowanych w pozaszkolnej oświacie rolniczej na wsi. Publikacji na ten temat wprowadzić nie brakowało, wszystkie one jednak poświęcone były raczej zagadnieniom cząstkowym, nie obejmowały — tak, jak to czyni praca, którą prezentujemy — całości problematyki związanej z pozaszkolną oświatą rolniczą.

Biorąc pod uwagę zróżnicowane przygotowanie do pracy pedagogicznej osób, które prowadzą szkolenie rolnicze na rozmaitych jego szczeblach, autor zwraca uwagę na konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na pewne bardzo przydatne w praktyce wskazówki dydaktyczno-metodyczne, dotyczące szczególnie zagadnień nauczania i wychowania.

„Dydaktyka” W. Siwińskiego powinna służyć pomocą tym, którzy uczestniczą bezpośrednio w przeobrażaniu oblicza naszej wsi: pracownikom terenowych zakładów badawczych, stacji ochrony roślin, kółek rolniczych, lektorom Towarzystwa Wiedzy Powszechnej działaczom ZSMW, przede wszystkim jednak agronomom, z których najczęściej rekrutują się przyszłe kadry kształcenia rolniczego. Powinna znaleźć się także w bibliotece rolnika.

HUMOR I SATYRA

Najważniejsze to skoncentrować się i nie patrzeć pod nogi!

Tryb rozwiązywania umowy o pracę

Powszechnie wiadomo, że tryb (forma, sposób) rozwiązywania umowy o pracę ma duży wpływ na uprawnień pracownika. Przeniesienie służbowe czy rozwiązanie umowy za wzajemnym porozumieniem stron np. nie rzutują ujemnie na uprawnienia pracownika w nowym miejscu pracy, jeżeli — oczywiście — nie było przerwy w pracy dłuższej niż 3 miesiące. Natomiast zwolnienie się z pracy za wypowiedzeniem po czasie za sobą m. in. utratę prawa do urlopu, utratę ciągłości pracy, co odbija się ujemnie na prawie do zasiłku rodzinnego, do nagrody jubileuszowej, do dodatku za staż pracy i innych uprawnień, zależnych od zachowania ciągłości pracy lub ilości lat pracy. W razie samowolnego porzucenia pracy konsekwencje są jeszcze poważniejsze — 6-miesięczny okres wy-

czekiwania na zasiłek rodzinny, niższy wymiar urlopu itd. Zrozumiałe, że unormowania te mają swój cel — chodzi o stabilizację załóg, o zahamowanie nadmiernej płynności kadr, która osłabia wyniki pracy zakładu.

Skoro więc tryb rozwiązania umowy o pracę ma tak duże znaczenie, to nowy zakład pracy musi być do końca poinformowany o tym, w jakim trybie rozwiązany został poprzedni stosunek pracy. Dotychczas nie było dokumentu, który w odniesieniu do każdego nowo angażowanego pracownika informowałby nowy zakład pracy w tym zakresie (w świadectwie pracy bowiem takiej informacji zamieszczać nie wolno, opinii nie żąda się od każdego pracownika i nierzadko bałoby się żądać specjalnego zaświadczenia, stwierdzającego tryb rozwiązania poprzedniej umowy). Z drugiej zaś strony panowała całkowita dowolność w określaniu trybu rozwiązania poprzedniej umowy.

Szczególnie popularne było np. określenie „zwolniony na własną prośbę”, określenie nie mówiące, bo można je było odczytać zarówno jako rozwiązanie umowy za wzajemnym porozumieniem stron na wniosek pracownika, jak też wypowiedzenie przez niego stosunku pracy. Stąd wiele było nieporozumień, wiele błędnych rozstrzygnięć.

Jako szczególnie cenne uważać więc trzeba zarządzenie nr 31 Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z 8 VI 1973 roku (Dz. Urzęd. MPPiSS nr 3, poz. 4). Zobowiązuje ono zakłady pracy do dokonywania w legitymacjach ubezpieczeniowych wpisów o trybie rozwiązania umowy oraz usta-

la sformułowania, jakich należy używać dla precyzyjnego określenia trybu rozwiązania umowy.

I tak zarządzenie ustala, że wpisywać należy takie oto formuły:

— przy rozwiązaniu umowy przez zakład w drodze wypowiedzenia — „wypowiedziano pracę”,

— gdy wypowiedzenie przez zakład spowodowane zostało reorganizacją lub zmniejszeniem stanu zatrudnienia — „wypowiedziano pracę ze względów organizacyjnych”,

— w wypadku rozwiązania umowy w trybie wzajemnego porozumienia stron lub w drodze wypowiedzenia przez pracownika z powodu naruszenia przez zakład powołanych obowiązków wobec pracownika bądź z powodu podjęcia przez dojeżdżającego do pracy zatrudnienia w miejscu swego zamieszkania lub w pobliżu — „po rozumieniu stron”,

— jeżeli umowę rozwiązał pracownik w drodze wypowiedzenia — „wypowiedział pracę”,

— przy zwolnieniu dyscyplinarnym (tj. bez wypowiedzenia z winy pracownika) — „zwolniony w trybie art. 2 ust. 1 dekretu z 18 I 1956 r.”,

— w razie porzucenia pracy — „porzucił pracę”,

— gdy rozwiązano umowę w innym niż wymienione trybie — „umowę rozwiązano z innych przyczyn”, lub „umowa wygasła”.

Tryb rozwiązywania umowy o pracę

— przy rozwiązaniu umowy przez zakład w drodze wypowiedzenia — „wypowiedziano pracę”,

— gdy wypowiedzenie przez zakład spowodowane zostało reorganizacją lub zmniejszeniem stanu zatrudnienia — „wypowiedziano pracę ze względów organizacyjnych”,

— w wypadku rozwiązania umowy w trybie wzajemnego porozumienia stron lub w drodze wypowiedzenia przez pracownika z powodu naruszenia przez zakład powołanych obowiązków wobec pracownika bądź z powodu podjęcia przez dojeżdżającego do pracy zatrudnienia w miejscu swego zamieszkania lub w pobliżu — „po rozumieniu stron”,

— jeżeli umowę rozwiązał pracownik w drodze wypowiedzenia — „wypowiedział pracę”,

— przy zwolnieniu dyscyplinarnym (tj. bez wypowiedzenia z winy pracownika) — „zwolniony w trybie art. 2 ust. 1 dekretu z 18 I 1956 r.”,

— w razie porzucenia pracy — „porzucił pracę”,

— gdy rozwiązano umowę w innym niż wymienione trybie — „umowę rozwiązano z innych przyczyn”, lub „umowa wygasła”.

DORADCA

Mniej krzątania więcej korzyści

Dokończenie ze str. 3

nom unikać dublujących się poczynań i zapobiegać pomijaniu problemów ważkich, którymi nikt się nie interesuje. Nie przeprowadza się więc kontroli, jeżeli niedawno takową robiła delegatura NIK-u, nie przystępuje się do analiz, jeżeli zostały one dokonane przez komisję instancji partyjnej, nie śledzą się nad koncepcją rozwojową, jeżeli już opracowali ją naukowcy.

W takich sytuacjach komisja WRN nie wywaha zatem drzwi otwartych: wykorzystuje już opracowane materiały, włącza się do prac zaawansowanych lub pozostawia je w sferze wpływu tego, kto działania rozpoczął. Inny przykład — przygotowanie do akcji letniej dla dzieci i młodzieży będzie tematem wspólnego posiedzenia właściwych komisji WRN i RN Poznania.

Tak między innymi przejawia się koordynacja w poziomie, czyli między organami tego samego stopnia (np. Wojewódzka Rada Narodowa — Wojewódzka Rada Związków Zawodowych). A w pionie — między organami różnych stopni?

Pisząc o przygotowaniach do kwietniowej sesji PRN w Poznaniu, wspomnieliśmy o spotkaniach radnych z wyborcami. Spotkań takich w powiecie poznańskim było w tej kadencji 28, przy czym w każdym brało udział 4 lub 5 radnych PRN oraz jeden radny WRN. Jest to przykład ukazujący fragment systemu, który skróciło można określić: od zebrania wiejskiego i samorządu mieszkańców — do komisji sejmowej. Komisja Produkcji Rolnej WRN zaprosiła na swoje posiedzenie posłów, natomiast jej członkowie brali udział w pracach komisji PRN, przedstawiciele tych ostatnich — uczestniczyli w posiedzeniach komisji gromadzkich rad narodowych, a reprezentanci tychże — w zebraniach wiejskich.

Zapewnia to dwukierunkowy przepływ informacji między wyborcami i organami przedstawicielskimi. Pozwala radom skutecznie działać na rzecz zaspokojenia potrzeb społecznych, a obywatelom wydatnie wpływać na tok spraw publicznych.

M. Ł.

* Przypomnijmy, że w wyniku niedawnej reformy (znowelizowanej w listopadzie 1973 r. ustawy o radach narodowych z 1958 roku) prezydium rady z organu wykonawczo-zarządzającego przetransformowano w społeczny organ, reprezentujący radę na zewnątrz i organizujący jej pracę. Taka pozycja prezydium powinna zapewnić radcom (organom władzy) samodzielność i niezależność od organów administracji (urzędów wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych).

Tryb rozwiązywania umowy o pracę

— przy rozwiązaniu umowy przez zakład w drodze wypowiedzenia — „wypowiedziano pracę”,

— gdy wypowiedzenie przez zakład spowodowane zostało reorganizacją lub zmniejszeniem stanu zatrudnienia — „wypowiedziano pracę ze względów organizacyjnych”,

— w wypadku rozwiązania umowy w trybie wzajemnego porozumienia stron lub w drodze wypowiedzenia przez pracownika z powodu naruszenia przez zakład powołanych obowiązków wobec pracownika bądź z powodu podjęcia przez dojeżdżającego do pracy zatrudnienia w miejscu swego zamieszkania lub w pobliżu — „po rozumieniu stron”,

— jeżeli umowę rozwiązał pracownik w drodze wypowiedzenia — „wypowiedział pracę”,

— przy zwolnieniu dyscyplinarnym (tj. bez wypowiedzenia z winy pracownika) — „zwolniony w trybie art. 2 ust. 1 dekretu z 18 I 1956 r.”,

— w razie porzucenia pracy — „porzucił pracę”,

— gdy rozwiązano umowę w innym niż wymienione trybie — „umowę rozwiązano z innych przyczyn”, lub „umowa wygasła”.

DORADCA

Mniej krzątania więcej korzyści

Dokończenie ze str. 3

nom unikać dublujących się poczynań i zapobiegać pomijaniu problemów ważkich, którymi nikt się nie interesuje. Nie przeprowadza się więc kontroli, jeżeli niedawno takową robiła delegatura NIK-u, nie przystępuje się do analiz, jeżeli zostały one dokonane przez komisję instancji partyjnej, nie śledzą się nad koncepcją rozwojową, jeżeli już opracowali ją naukowcy.

W takich sytuacjach komisja WRN nie wywaha zatem drzwi otwartych: wykorzystuje już opracowane materiały, włącza się do prac zaawansowanych lub pozostawia je w sferze wpływu tego, kto działania rozpoczął. Inny przykład — przygotowanie do akcji letniej dla dzieci i młodzieży będzie tematem wspólnego posiedzenia właściwych komisji WRN i RN Poznania.

Tak między innymi przejawia się koordynacja w poziomie, czyli między organami tego samego stopnia (np. Wojewódzka Rada Narodowa — Wojewódzka Rada Związków Zawodowych). A w pionie — między organami różnych stopni?

Pisząc o przygotowaniach do kwietniowej sesji PRN w Poznaniu, wspomnieliśmy o spotkaniach radnych z wyborcami. Spotkań takich w powiecie poznańskim było w tej kadencji 28, przy czym w każdym brało udział 4 lub 5 radnych PRN oraz jeden radny WRN. Jest to przykład ukazujący fragment systemu, który skróciło można określić: od zebrania wiejskiego i samorządu mieszkańców — do komisji sejmowej. Komisja Produkcji Rolnej WRN zaprosiła na swoje posiedzenie posłów, natomiast jej członkowie brali udział w pracach komisji PRN, przedstawiciele tych ostatnich — uczestniczyli w posiedzeniach komisji gromadzkich rad narodowych, a reprezentanci tychże — w zebraniach wiejskich.

Zapewnia to dwukierunkowy przepływ informacji między wyborcami i organami przedstawicielskimi. Pozwala radom skutecznie działać na rzecz zaspokojenia potrzeb społecznych, a obywatelom wydatnie wpływać na tok spraw publicznych.

M. Ł.

* Przypomnijmy, że w wyniku niedawnej reformy (znowelizowanej w listopadzie 1973 r. ustawy o radach narodowych z 1958 roku) prezydium rady z organu wykonawczo-zarządzającego przetransformowano w społeczny organ, reprezentujący radę na zewnątrz i organizujący jej pracę. Taka pozycja prezydium powinna zapewnić radcom (organom władzy) samodzielność i niezależność od organów administracji (urzędów wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych).

Bokserskie MP

Guzielak w półfinale

W czwartym dniu indywidualnych mistrzostw Polski w boksie na ringu w Gdańsku wystąpiło trzech reprezentantów Wielkopolski. Stawką tych pojedynków był awans do półfinału a więc do grona czwórki najlepszych bokserów. Szansę tę wykorzystał jedynie występujący w wadze średniej Guzielak, który po ładnym pojedynku wygrał stosunkiem głosów 4:1 Korpalskiego z Bydgoszczy.

Do pozostałych naszych pięściarzy nie można mieć jednak pretencji. W wadze ciężkiej w której Trela (Rzeszów) pokonał bez trudu Stodulskiego (Wrocław) a pięściarz gospodarzy Gerlecki niespodziewanie wygrał przed czasem z Denderysiem (Wrocław) na skutek przewagi.

W ćwierćfinałach Jakubowski walczył w wadze lekkopółśredniej z Lewandowskim (Lublin), a Wajgelt w wadze półciężkiej zmierzył się z bokserem Szczecińskiego Cyfko.

Z pozostałych pojedynków na najwyższym poziomie stała walka w wadze koguciej w której Madej (Katowice) pokonał Sellina (Gdańsk). Ciekawe walki oglądali

Remis „młodzieżówki” w Austrii

Młodzieżowa reprezentacja polskich piłkarzy rozegrała w środę w Kramsach mecz z drużyną Austrii. Spotkanie zakończyło się remisem 0:0. Widzów 2 tys. Jak wynika z końcowego rezultatu linie defensywne obu drużyn spisywały się znacznie lepiej od ofensywnych. Obrońcy mieli zresztą ułatwione zadanie, gdyż próby zdobycia bramki z obu stron pozbawione były na ogół dynamiki i pomysowości. (ot)

Kadra Fortuna 1:1

Kadra: Kalinowski — Rzeźny (od 46 min. Gut), Szymanowski, Bulzacki, Musiał — Kraska (od 9 min. Garlowski), Deyna, Kasperczak — Lato, Szarmach, Gadocha.

Fortuna: Woyke — Kraus (od 46 min. Schulz), Krieger, Koehn, Hesse, Brei, Zewe, Geye, Seel (od 63 min. Degen), Budde, Abel.

Bramki zdobyli: dla Kadry — Szarmach w 41 min.; dla Fortuny — Budde w 72 min. Widzów 10 tys.

Mecz kontrolny z Fortuną był piątym już, a pierwszym w kraju, sprawdzianem w cyklu przygotowań do finałów mistrzostw świata. Srodowy partner naszej reprezentacji, zachodniemiecki zespół Fortuna Duesseldorf, był obok Fiorentiny dotychczas najbardziej wymagającym partnerem. Niestety na tie trzeciej aktualnie drużyny ekstraklasy NRF, kadrowicz nie wypadli korzystnie.

PO MECZU POWIEDZIeli:

Trener K. Górski: „Fortuna okazała się wymagającym i dlatego cennym sparringpartnerem. Nasi piłkarze w pierwszej połowie grali zupełnie dobrze — po przerwie natomiast, jak gdyby zadowoleni z rezultatu, mieli okresy przestoju. Tylko niektórzy zdołali wywiązać się z nałożonych zadań — w sumie jednak w realizacji założeń taktycznych było zbyt wiele błędów. Wynika to z faktu, że kadrowicz nie znajdują się jeszcze w najlepszej formie — brakuje im szybkości i dynamiki. Mecz z Fortuną dostarczył wskazówek, co do dalszej pracy szkoleniowej, zarówno w klubach, jak i podczas kolejnych sprawdzianów. Dlatego spotkanie to było bardzo potrzebne i pożyteczne.”

Mecz obserwował trener reprezentacji Włoch Ferruccio Valcareggi. Selekcjoner „Squadra Azzurra” z uwagą obserwował grę polskich piłkarzy, lecz po meczu w rozmowie z dziennikarzami dyplomatycznie unikał konkretnych wypowiedzi, co sędzi o polskiej drużynie. „Trudno ocenić wartość polskiego zespołu na podstawie spotkania z Fortuną Duesseldorf, tym bardziej, że był to mecz kontrolny. Uważam, że zespół ten nie za prezentował w środę umiejętności, na jakie go stać”. (ot)

Mecz obserwował trener reprezentacji Włoch Ferruccio Valcareggi. Selekcjoner „Squadra Azzurra” z uwagą obserwował grę polskich piłkarzy, lecz po meczu w rozmowie z dziennikarzami dyplomatycznie unikał konkretnych wypowiedzi, co sędzi o polskiej drużynie. „Trudno ocenić wartość polskiego zespołu na podstawie spotkania z Fortuną Duesseldorf, tym bardziej, że był to mecz kontrolny. Uważam, że zespół ten nie za prezentował w środę umiejętności, na jakie go stać”. (ot)

Sprawa wygląda niepokojąco

Co się dzieje z Lubańskim?

Piłkarskie mistrzostwa świata w NRF coraz bliżej. Reprezentacja Polski przygotowuje się intensywnie. Niestety, wśród kadrowiczów nadal brak leżącego kontuzji Włodzimierza Lubańskiego.

Na stadionie Górniku Łubański jest tematem tabu. Nikt nie chce nie mówić przede wszystkim o jego kontuzji. Sam zawodnik ma już tak serdecznie dość stałego indagowania go przez dziennikarzy, że prosi aby wrzecie dano mu spokój, gdyż i tak ma wystarczająco dużo kłopotów.

Właśnie kłopoty. Okazuje się, że rekonwalescencja naszego najlepszego piłkarza, nie przebiega bez komplikacji. W ubiegłą środę na trochę ostrzejszym treningu w leczonym kolanie nastąpił wysiek. Wszystko to zdarzyło się przed meczem z Lechem, w którym W. Lubański miał wystąpić. Oczywiście z planów nic nie wyszło. Za-

x dalekopisem x

W Siemianowicach zmierzyli się reprezentacje tenisistów stołowych Polski i NRD. W konkurencji kobiet zwyciężyły Polki 3:2, w konkurencji mężczyzn Polacy 5:3.

Hokejowa reprezentacja Polski juniorów poniosła w środę kolejną porażkę na rozgrywanych w Herisau (Szwajcaria) mistrzostwach Europy grupy „A”. Tym razem Polacy przegrali z Finlandią 2:9 (0:5, 0:0, 2:4).

W drugim śródownym spotkaniu Szwajcaria przegrała ze Szwecją 1:21 (0:4, 1:6, 0:11).

Po tych spotkaniach w tabeli prowadzą drużyny Szwecji i ZSRR — obie bez porażki i po 6 pkt. przed CSRS i Finlandią — po 4 pkt. oraz Polską i Szwajcarię — po 0 pkt.

W środę, na odbywających się w Lublinie hokejowych mistrzostwach świata grupy „B” USA zwyciężyła Austrię 6:0, NRF pokonała Holandię 5:3.

Do NRD przybyła druga reprezentacja ZSRR w hokeju na lodzie. Radzieccy hokeiści rozegrali mecz z drużyną NRD, która, podobnie jak Polacy, przygotowuje się do występów w mistrzostwach świata grupy „A”. Spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym 4:4.

Po nikłej wtorkowej przegranej reprezentacji polskich piłkarzy ręcznych na turnieju w Neubrandenburgu z mistrzyniami świata Jugosłowiankami 14:18, w środę nasz zespół poniosł wysoką porażkę z ZSRR 8:22 (5:13).

W zaległym meczu piłkarskim o mistrzostwo II ligi angielskiej, Nottingham Forest pokonał Portsmouth 2:0.

25-letni zawodowy bokser wagi ciężkiej George Foreman (USA) obronił na ringu areny „El Poliedro” w Caracas tytuł mistrza świata na wszelką cenę. Znokautował on w drugiej rundzie swego rodaka 28-letniego Kena Nortona. Walka trwała zaledwie 5 minut. (t)

Szachy w Krotoszynie

W Krotoszynie odbyły się indywidualne mistrzostwa powiatu w szachach na rok 1974. W kategorii młodzików — szkoły podstawowe — uczestniczyło 30 chłopców i 10 dziewcząt. Wśród chłopców zwycięstwo odniósł Lechosław Parysek ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Krotoszynie, wśród dziewcząt zwyciężyła Jolanta Szych ze Szkoły Podstawowej w Zdunach.

W kategorii juniorów — szkoły średnie — zwyciężył Aleksander Krawcewicz z ZSZ w Krotoszynie, a wśród dziewcząt pierwsze miejsce zdobyła Maria Matysiak z Liceum Ekonomicznego w Krotoszynie.

W finale „A” seniorów uczestniczyło 11 szachistów, w tym 4 byłych mistrzów powiatu. Zwycięstwo i tytuł mistrza powiatu na rok 1974 zdobył Ryszard Ostalowski. (ig)

Na zdjęciu — wewnętrzne strony „Darz Bór”.

Fot. — K. Przychodzka

Bór darzy pomysłem

Z okazji 50-lecia Polskiego Związku Łowieckiego wielkopolscy myśliwi pokusili się o jubileuszowe wydanie swego skromnego „Zachodniego Poradnika Łowieckiego” (drukowanego dotychczas na powielaczach).

Piękna oprawa graficzna znanego poznańskiego plastyka Zbigniewa Kaji, niezwykle staranność wielobarwnej techniki poligraficznej — dzieło Zakładów Graficznych im. M. Kasprzaka w Poznaniu oraz interesująca treść licznych zdjęć i artykułów sprawiają, że wydawnictwo to odbiega od przeciętności, toteż weźmie je chętnie do rąk nawet laik, nie-myśliwy.

Bo też „Darz Bór” — Wielkopolski Poradnik Łowiecki (takie mu nadano miano) zawiera wiele ciekawych publikacji: o historii PZŁ i zadaniach Związku, o psie myśliwskim, polowaniu z ogarami i sokołami, którą to tradycję przywrócono właśnie w Wielkopolsce, o zwierzętach łownych i... myśliwych w spódnicy. „Darz Bór” daje też m. in. opis zabytków przyrody w Poznaniu, reportaże z zagranicznych łowisk, kronikę z życia kół PZŁ, publikuje dowcipy rysunkowe Henryka Derwicha oraz myśliwskie przepisy kulinarne.

Biorąc do tego pod uwagę piękno kolorowych zdjęć można pogratulować inicjatywy, inwencji i edytorskiej staranności, która sprawiła, że pismo poznańskie wyróżnia się pośród tego rodzaju periodyków zagranicznych.

Pracownicy poszukiwani

Dyrekcja Wielkopolskich Okręgowych Zakładów Gazownictwa — zatrudni w Ośrodku Wczasowym w Mrzeżynie, pow. Gryfice, na sezon wczasowy, od 15 maja do 30 września 1974 roku — następujących pracowników:

- szefa kuchni,
- podkuchenną,
- pomoce kuchenne,
- kelnerki,
- bufetową.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Dział Socjalny WOZG — Poznań, Grobla 15, tel. 742-21, wewn. 280, pokój 221. 2080-K1

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Handlu Opalem i Materiałami Budowlanymi w Poznaniu, ulica Czerwonej Armii 46/50 — zatrudni zaraz:

- maszynistów na lokomotywy spalinowe,
- pomocników maszynistów lokomotywy,
- pracowników torowo-manewrowych,
- torowizora,
- operatorów ładowarek (Fadroma),
- elektryków,
- robotników magazynowych.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr pod wyż. wym. adresem. 1733-K1

Zakład Handlu WZGS „Samopomoc Chłopska” w Poznaniu, ul. Głogowska nr 218 (wejście z ul. Danielaka) — zatrudni zaraz na stałe:

- referentów handlowych z praktyką i znajomością branż artykułów konfekcyjnych, skórzanych, żelaznych, sprzętu elektrycznego zmechanizowanego,
- st. instruktora — towaroznawcę art. spożywczych (wyjazdy w teren),
- kierownika działu art. chemiczno-papierniczych,
- palacza c.o.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje st. pracy personalne — tel. 620-31, wewn. 95. Warunki płacy i pracy do uzgodnienia. 2246-K1

Praca Nauka

Kolorystę (ke) — znającego sitodruk — przyjmie do pracowni malowania tkanin. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dia 25005g.

Gospoście samodzielną do 3 osób — dobre gotowanie, zatrudni zaraz. Zgłoszenia: Świerczewskiego 68 m. 5, godz. 8-10 i 18-20. Względnie tel. 428-47. 25240g

Kto wykona prace murarskie (tylnik), Janikowo, Gnieźnieńska 7, pow. Poznań. 23999g

Ucznia przyjmie Warsztat Mechaniczny, Poznań, Findera 5. 24080g

Przyjmę pracowników na gospodarstwo rolne oraz murarza, Roman Ciesielski, Kobylniki, poczta Klekierz, powiat Poznań (przyszłość do Szamotuł). 24139g

Kupno Sprzedaż

Kupię walizkową maszynę do pisania, lampę stojącą, fotel bujak. Telefon 401-95. 21623gpr.

Narty 180 cm niedrogo — kupię. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dia 24229g.

Sprzedam orzechowy kredens, stół okrągły, 6 krzeseł, witrynę, biblioteczkę, lustro, pianino. 25451g

Garaż blaszany — sprzedam. Kochanowskiego 20 m. 3, od godz. 14-17. 26251g

Sprzedam telewizor turystyczny Junost-2. Osiedle Przyjaźni 19 „O” m. 152. 24077g

Odstąpię — sprzedam ogródek działkowy 550 m² oraz 6 uli z pszczołami. Informacje: tel. 438-71 w godz. 9-10, 18-20. 24120g

Westfalską nowoczesną sprzedam. Szwarc, ulica Dzierżyńskiego 14 m. 5. 24124g

Sprzedam telewizor Orion 17-cal., ze stolikiem. Poznań, ul. Grotgera 11 m. 2. 24148g

Sprzedam doniczki 7-ki, łódeczko, stół okrągły Baranowska, Rocha 20 m. 1. 24209g

Sprzedam rower wyścigowy „Jaguar”. Poznań, Inżynierska 8 m. 4. 24212g

Szafę 3-drzwiową, toaletkę, łóżko, okragłe lustro, krzesła chippendale, różne — sprzedam. Poznań, Strusia 9 m. 14. 24221g

Samochody

Fiat 125p 1300 sprzedam, rocznik 1968. Telefon 464-39 godz. 16-19. 24356g

Sprzedam NSU Prinz 1000 S. oglądać od godz. 15. Niestachowska 52 m. 13 (Bonin). 25354g

Auto Service, Kraszewskiego 30, wykonuje gwarantowane antykorozyjne zabezpieczenia samochodów w marcu, kwietniu i maju, bezpłatnie uzupełniamy ubytki antykorozyjne. 19795g

Sprzedam Warszawę 223 górnosaworową mało używaną, przebieg 27 tys. km, rok produkcji 1969. Oferty: Krotoszyń, tel. 23-33, od godz. 7-10. 370p

Sprzedam samochód ciężarowy marki „Zuk” w dobrym stanie. Wiadomość: Marian Bekier, 62-610 Sompolino, ul. Gimnazjalna 6, pow. Koło. 379p

Sprzedam Skodę 1102, ceną 6.000 zł. Ul. Chelmońskiego 20 m. 4a. 381p

Sprzedam samochody — Star i Zastawa 750. Tel. 161, Smigiel. 380p

Sprzedam samochód Fiat 125 p — 1300. Srem tel. 236, od godz. 7-15. 365p

Sprzedam Skodę 1102 w dobrym stanie. Opalenica, Rolna 20. 24214g

Sprzedam Volkswagena 1300, sierpień 73 r. Oferty z podaniem ceny: „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 24210g.

Lokale

Zamienię 2 pokoje, kuchnię, łazienkę, c.o. telefon Dębica na i pokój z kuchnią, c.o. telefon i 1 pokój z kuchnią albo bez. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 24466g.

Poszukuję lokalu na punkt usługowy w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 24082g.

Zamienię mieszkanie M-4 spółdzielcze, Winogrody, na 2 pokoje z kuchnią, c.o. oraz 1 pokój z kuchnią, c.o. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 24406g.

Panów na wspólny pokój przyjmę. Winogrody, ul. Kmieca 2 m. 2. 2671g

Zamienię pokój, kuchnię, parter, z balkonem (Jeżyce), na 2 pokoje, kuchnię. Warunki do uzgodnienia. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 24140g.

Kupię mieszkanie własnośc. M-4 lub M-3. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 24114g.

Nieruchomości

Sprzedam dom piętrowy, jednorodzinny, wyłączone. Września, Królowej Jadwigi 4. 22498g

Sprzedam dom jednopiętrowy z wolnym mieszkaniem w Chodzieży. Woj. ską Polskiego 27. Wiadomość: Poznań, tel. 723-09. 382p

Zguby Różne

Dnia 23. III zaginął w okolicy pl. Wolności biały pudel. Zwrot wynagrodzić, tel. 560-50 w godz. 19-23. 25236g

Komunikaty

Dziekan i Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu — podaje do wiadomości, że w poniedziałek, dnia 8 kwietnia 1974 r. od godz. 12, w sali XI Collegium Chemicum, ulica Grunwaldzka nr 6 — odbędą się kolejno

PUBLICZNE OBRONY ROZPRAW DOKTORSKICH:

1. mgr. Bożena Matuszewskiej — godz. 12 — ubiegającej się o stopień naukowy doktora nauk chemicznych.

Temat pracy: „Kwas lizalbinowy, jego własności fizykochemiczne ze szczególnym uwzględnieniem działania ochronnego”. Promotor — prof. dr Wacław Wójcik — UAM.

Recenzenci — prof. dr Antoni Basiński — UMK; prof. dr Jan Wojteczak — UAM;

2. mgr. Wojciecha Markiewicza — godz. 13 — ubiegającego się o stopień naukowy doktora nauk chemicznych.

Temat pracy: „Studia nad reakcją alkilowania nukleozydów”. Promotor — prof. dr Maciej Wiewiórowski — UAM.

Recenzenci — doc. dr Wiesław Antkowiak — UAM; prof. dr Jerzy Wróbel — UW.

Z pracami zapoznać się można w Bibliotece Głównej UAM, Poznań, ul. Ratajczaka 38/40. 2355-K1

Przetargi

Wydział Oświaty i Wychowania w Lesznie — ogłasza

PRZETARG na roboty adaptacyjne obiektu (łącznika między budynkami Szkół Podstawowych nr 4 i 7 w Lesznie) na przedszkole.

W ramach remontu przewiduje się wykonanie następujących prac:

- roboty murarskie,
- roboty stolarskie,
- roboty elektryczne,
- roboty instalacyjne (wod.-kan.),
- roboty malarskie.

W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Oferty należy składać w Wydziale Oświaty i Wychowania w Lesznie, Rynek — Ratusz — w terminie do dnia 10. IV br.

Dokumentacja i kosztorys remontu znajdują się do wglądu w tut. Wydziale.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 12 kwietnia br. Powyższe prace należy wykonać w terminie od 15 kwietnia do 20 sierpnia br.

Zastrzegamy sobie prawo wyboru oferenta bez podania przyczyny. 870-K2

Kupię garaż blaszany do 3.000 zł, poszukuję wykonawcy segmentu bliźniaczego. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dia 24189g.

Wdowiec — emeryt lat 65, wysoki pozna Panią miłą, przystojną bez nałogów do lat 60. Cel matrymonialny. Zdjęcia mile widziane zwrot i dyskrekcja zapewnione. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 23939g.

Matrymonialne

Emerytka posłubi emeryta. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 24474g.

Wdowiec lat 59 własne mieszkanie pozna panią w celu matrymonialnym. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 23674g.

Kawaler lat 31 technik pozna odpowiednią panią. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 23866g.

Bezdzietna rencistka samotna pozna rencistę do lat 68 z mieszkaniem. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 23951g.

Panna, blondynka, zgrabna, miłego usposobienia, materialnie niezależna, wykształcenie półwyższe z braku znajomości — pozna szlachetnego, przystojnego lat 32-40 kawalera bez bujnej przeszłości, bez nałogów. Wykształcenie średnie lub wyższe. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 23958g.

Kawaler technik lat 42 pozna pannę z własnym mieszkaniem do lat 36 z określonym zawodem. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dia 23974g.

Dnia 25 marca 1974 r. zmarł

główny księgowy Oddziału PTTK w Krotoszynie

KAZIMIERZ MALIŃSKI

ceniony działacz naszego Towarzystwa, odznaczony Srebrną Odznaką PTTK.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Okręgu w Poznaniu

25246g

Dnia 27 marca 1974 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, nasz najdroższy i nigdy niezapomniany mąż, ojciec i dziadek, przeżywszy lat 65, śp.

MICHAŁ BARTKOWIAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 30 bm. o godzinie 15 na cmentarzu w Puszczykowie.

W głębokim żalu pograżone

żona, dzieci i rodzina

Puszczykowo, Dworcowa 21. 25396g

Dnia 26 marca 1974 r. zmarł po długim i ciężkim bólem i głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 25 stycznia 1974 r. zginął śmiercią tragiczną najdroższy mąż, ojciec, syn, brat, zięć i szwagier

ADAM DOLATA przeżywszy lat 33.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 30 bm. o godz. 14 na cmentarzu parafialnym w Kaźmierzu.

W smutku pograżona

żona z rodziną

Kaźmierz, Rynek 14. 25426g

Niedziela 31. III br.

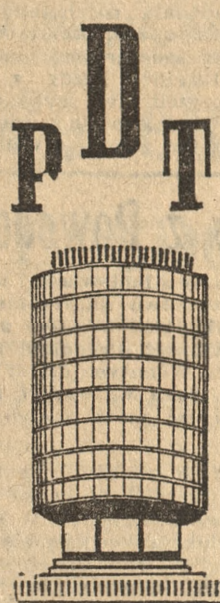
„OKRAGLAK”

otwarty od 10 — 16

Stoiska PeKaO na 8 ptr. od 11 — 15

Zapraszamy!

2399-K1

Dnia 27 marca 1974 r. zmarł, namaszczony Olejami św., kochany mąż, ojciec, teść i dziadek

TADEUSZ PLEBAŃSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 30 bm. o godzinie 9 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W głębokim smutku pograżona

żona z rodziną

Poznań, Matejki 46 m. 15. 25429g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 28 marca 1974 r. po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., zmarł nasz najukochańszy mąż, ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 60

STANISŁAW CWOJDZIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 30 b. r. o godz. 10.15 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona

żona z córką, synem, zięciem i wnuczką

Poznań, Dożynkowa 5 m. 9. 25376g

Z żalem zawiadamiamy, że dnia 27 marca 1974 r. zmarł po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz kochany wujek, przeżywszy lat 75, śp.

WALENTY LEPOROWSKI

weteran I wojny światowej.

działacz charytatywny, człowiek bardzo uczynny o szlachetnym i dobrym sercu.

Pogrzeb odbędzie się dnia 30 bm. o godzinie 8.30 na cmentarzu junikowskim,

o czym ze smutkiem zawiadamiają

rodzina i grono przyjaciół

25411g

Dnia 27 marca 1974 r. zmarła po długich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., przeżywszy lat 68, moja najdroższa żona, nasza ukochana mama, teściowa i babcia, śp.

MICHAŁINA OCHOCKA

z domu Dąbek

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 29 bm. o godz. 13.40 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona

rodzina

Poznań, Ścinawska 5. 25340g

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy, że w dniu 26 marca 1974 r. opuścił nas na zawsze, śp.

FRANCISZEK GAJEWSKI

mgr farmacji,

wzór prawego, niezawodnego, o uczynnym, złotym sercu przyjaciela.

Wdzięczną pamięć o Nim zachowamy na zawsze.

Z osieroconą Żoną i Rodziną łączy się w głębokim bólu

grono najserdeczniejszych przyjaciół

Pogrzeb odbędzie się na cmentarzu górczyńskim, w piątek, dnia 29 bm. o godzinie 11.50. 25365g

Dnia 27 marca 1974 r. zmarł, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 80, nasz ukochany brat, szwagier i wujek, śp.

STANISŁAW SUMIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 30 bm. o godzinie 11.40 na cmentarzu junikowskim,

o czym zawiadamia w głębokim smutku

rodzina

Ul. Kilińskiego 7 m. 11. 25320g

Dnia 27 marca 1974 r. zgasła po długich i ciężkich cierpieniach, człowiek wielkiego serca, nasza droga, szlachetna i kochana przyjaciółka

mgr WALERIA RÓŻYCKA

wdowa po profesorze medycyny.

Zegna Ją w smutku

grono najbliższych przyjaciół

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godzinie 15 na cmentarzu górczyńskim. 25386g

Dnia 26 marca 1974 r. zmarła po krótkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa, najukochańsza, nigdy niezapomniana mamusia i teściowa, przeżywszy lat 90, śp.

BARBARA JAKUBOWSKA

z domu Kroll

Pogrzeb odbędzie się dnia 30 bm. o godzinie 14.30 na cmentarzu w Żabikowie.

W głębokim smutku pograżeni

córka Maria i zięć

25381g

Dnia 27 marca 1974 r. zasnął w Bogu w wieku 95 lat, mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, dziadek i pradiadek, śp.

STEFAN STANISZEWSKI

ppor. Powstania Wielkopolskiego,

odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym i Złotym Krzyżem Zasługi.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 30 bm. o godz. 12.15 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim żalu pograżona

żona z rodziną

Poznań, Mylna 3 m. 21. 25337g

Dnia 28 marca 1974 roku zmarł nagle, przeżywszy lat 81, nasz ukochany mąż, ojciec, teść i dziadek

MARCIN FERTSCH

powstaniec wielkopolski

Pogrzeb odbędzie się w dniu 30 bm. o godz. 9.40 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pograżona

rodzina

Poznań, ul. Rydyńska 8 m. 4. 25427g

Dnia 26 marca 1974 r. zmarł po długiej i ciężkiej chorobie, nasz najukochańszy mąż, ojciec, teść, zięć, dziadek, szwagier i wujek, przeżywszy lat 59, śp.

ANTONI RUPRYCHT

mistrz malarski

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 29 bm. o godz. 14.30 na cmentarzu górczyńskim.

Pozostająca w głębokim żalu

rodzina

Dorobek godny uznania

Powstanie Kaliskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego i jego rozwój — to długa historia. Już w pierwszych dniach po wyzwoleniu zorganizowano — jako jedną z pierwszych placówek uposażonych na terenie Kalisza — Spółdzielnię Budowlaną „Wolność”, którą przyłączono w 1948 roku do Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych.

W 1949 roku przedsiębiorstwo to rozpoczęło na szeroką skalę prace budowlane w całym kraju, wznosząc osiedla mieszkaniowe m. in. w Kraśniku, Poniatołce, Wrocławiu, Poznaniu, Nowych Tychach, Ostrowie, Koninie i innych miastach Wielkopolski.

Obecnie KPB buduje osiedla mieszkaniowe w Kaliszu, Pleszewie, Jarocinie i Turku. Wykonuje również obiekty przemysłowe, oświatowe i socjalne. 75 proc. swego rocznego planu realizuje metodą wielkopłytową.

W Kaliszu pracownicy KPB wzniesli duże, nowoczesne osiedla mieszkaniowe „G”, „F” i „Widok”, w których mieszka już kilkanaście tysięcy osób. Przedsiębiorstwo to wybudowało też dla swych pracowników cztery budynki przyzakładowe i 8 bloków spółdzielczych. Ma własne domy wypoczynkowe w Swinoujściu, Łądku Zdroju i Szklarskiej Porębie, przedszkole i świetlicę młodzieżową, przystań wioślarską nad Prosną i nowoczesny obiekt kolonijny w Pobierowie.

KPB działa 25 lat, ale nawet jak na ćwierćwiecze istnienia, jego dorobek jest duży i godny uznania. (tk)

Racjonalizatorzy z Powodowa

Zapotrzebowanie na materiały budowlane nieustannie wzrasta. Potrzebuje ich budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe, rolnicze, szuka się więc rezerw, które mogą zwiększyć pulę materiałów. W Zakładach Produkcji Elementów Budowlanych „Powodowo” koło Wolsztyna dzięki dobrej organizacji pracy zdołano w ub. roku wytworzyć dodatkowo taką ilość elementów, że zbudować można z nich 800 domków jednorodzinnych.

W systemie pracy ciągłej, jaki stosowany jest w tych zakładach trudno jest jednak znaleźć dalsze rezerwy. Uwagę skierowano więc na rozwój ruchu racjonalizatorskiego. Dzięki wnioskowi załogi, usprawniając pracę, będzie można w dalszym ciągu zwiększać zdolności produkcyjne zakładu. Do najcenniejszych pomysłów zespołu racjonalizatorów, którym kieruje Stanisław Weis, należy przekonstruowanie wózków półfabrykatów, które w specjalnych piecach poddawane są procesom termicznym. Dotychczas w jednym piecu mieści się 10 ta-

Przykład Gostynia

W godzinach rannych w gmachu Powiatowej Biblioteki Publicznej w Gostyniu panuje cisza. Jeszcze nie przybyli pierwsi czytelnicy — emeryci i panie, prowadzące gospodarstwa domowe. Czytelnia wypełni się gwarem dziecięcym dopiero po godzinie 14. Bogato zaopatrzonego dla najmłodszych zachęca do odwiedzin. Licealiści zaglądają najchętniej do działu czasopism. Zresztą w tej bogatej zaopatrzonej placówce kulturalnej każdy z amatorów czytelnictwa znajdzie coś odpowiedniego dla siebie. Jednakowym zainteresowaniem cieszą

się książki klasyków jak i naszych współczesnych autorów.

UDANY MARIARZ

Na I piętrze gmachu biblioteki znalazło swoje lokum Muzeum Ziemi Gostynińskiej. Dobry był pomysł z tym mariażem, obydwie bowiem placówki służą rozwojowi kultury. O genezie powstania muzeum, o zaangażowaniu się społeczeństwa gostynińskiego w organizację tej placówki, opowiada kustosz muzeum, prezes Gostynińskiego Towarzystwa Kulturalnego — Wacław Ożminkowski.

— Od wielu lat marzeniem naszych działaczy kulturalnych było utworzenie muzeum regionalnego. Patriotyczne tradycje walk o społeczno-narodowe wyzwolenie Ziemi Gostynińskiej pragnęliśmy ukazać młodemu pokoleniu. Tradycje te sięgają roku 1835, kiedy to społeczeństwo Gostynia powołało do życia pierwszy dom kultury w Wielkopolsce — „Kasyno Gostynińskie”. Trzeba zaznaczyć, że działano się to w okresie największego nasilenia akcji germanizacyjnej w Wielkopolsce. Kasyno skupiało najbardziej postępowe elementy i prowadziło działalność patriotyczną. Okres międzywojenny to działalność słynnego „Freudena”. Ale jednocześnie w tym czasie Gostynińscy przeżywali wystąpienia bezrobotnych, domagających się pracy i chleba. Krwawą demonstrację przed starostwem w 1936 roku ukazuje nam obraz przy wejściu do muzeum.

LEKCJA HISTORII

Z okresu drugiej wojny światowej starano się zebrać jak najwięcej dokumentów i pamiątek, świadczących o walce mieszkańców tej ziemi z okupantem. Są listy z obozów, z więzień, pisane przez skazanych na śmierć, dokumenty mówiące o szczytach dnia codziennego. Wśród tych dokumentów jest unikalny plakat: na czerwonym papierze, wielkimi czarnymi literami, 7 nazwisk mieszkańców powiatu, skazanych przez okupanta na śmierć za działalność patriotyczną. Starano się również ukazać okres walk o umocnienie władzy ludowej. Uchronić od zapomnienia, przekazać przyszłym pokoleniom informacje o tych, którzy za ojczyznę oddali swoje życie. Tutaj powinny odbywać się lekcje historii dla miejscowych szkół. Płazsze staną się wtedy sprawy, które młodzież zna z czasami tylko z podręczników.

Starano się również ukazać okres walk o umocnienie władzy ludowej. Uchronić od zapomnienia, przekazać przyszłym pokoleniom informacje o tych, którzy za ojczyznę oddali swoje życie. Tutaj powinny odbywać się lekcje historii dla miejscowych szkół. Płazsze staną się wtedy sprawy, które młodzież zna z czasami tylko z podręczników.

BOGATA W LUDOWĄ TWÓRCZOŚĆ

Piękne eksponaty zgromadzone w dziale etnograficznym. Niektóre stare, mające po kilkadziesiąt lat, niektóre młodsze. Wszystkie świadczą jednak o zacieśnieniu artystycznym ludu gostynińskiego. Piękne ludowe stroje biskupińskie, stare naczynia użytkowe, figurki, światełki zmuszają do podziwu i zastanowienia się.

Nie zapomniano również o ludziach, którzy najbardziej zasłużyli się Ziemi Gostynińskiej — tych, którzy zmarli i tych, którzy żyją. Ten dział uzupełniają ciekawe wydawnictwa.

PRZYKŁAD WART NASŁADOWANIA

Zajdźmy przy okazji do Muzeum Ziemi Gostynińskiej, ogłędajmy je. Ocalono przed zapomnieniem historię ziemi, jej zwyczaj, udział w tworzeniu dóbr kulturalnych — narodu, w walce o wyzwolenie narodowe i społeczne.

Czy Gostynińscy nie mogą być przykładem dla innych powiatów? Czy nie posiadają one pięknych tradycji? Naszym zdaniem muzeum nie można traktować tylko jako zbiór pamiątek. Właściwie zorganizowane, tworzy jeszcze jedno ogniwo w działalności „wychowawczej” młodego pokolenia.

Czy w organizowaniu powiatowych lub rejonowych muzeów nie powinno przyjść z pomocą Muzeum Narodowe w Poznaniu? Przekazać pewnej części eksponatów, zalegających obecnie magazyny i tylko z okazji okolicznościowych wystaw oglądających światło dzienne? Wydaje się, że byłoby to działanie w interesie społecznym. (jk)

PRZYPOMINAMY
CZYTELNIKOM
NUMERY TELEFONÓW
CENTRALA
659-16 i 600-41

dzający trudno przejeżdżną drogę przez wieś, z Byszek, gdzie zaadaptowali pomieszczenia po byłej szkole na Klub Rolnika oraz z Ostrowek — za zmodernizowanie boiska sportowego. Wartościowe prace wykonano też w Adolowie, Nietuszkowie i Szamocinie. Młodzież wzięła nadto na siebie obowiązek ukwiecenia chodzących wsi. (bop)

50 NOWYCH MIESZKAŃ

KÓRNIK. W trzeciej dekadzie bieżącego miesiąca pięćdziesiąt rodzin otrzyma mieszkania w trzecim bloku spółdzielczym w Kórniku. Klucze wręczył prezes Powiatowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie.

Przedsiębiorstwo Budowlane nr 5 z Poznania po oddaniu tego obiektu przystąpi do budowy serii trzech następnych bloków o łącznej ilości 160 mieszkań. Pierwszy z nich przewiduje się oddać do użytku w końcu bieżącego roku, względnie w styczniu 1975.

Mieszkańcy zasiedlonych już w roku ubiegłym trzech bloków nie mogą jeszcze korzystać z urządzeń sanitarnych z powodu braku gazu ziemnego. Nieczynne są łazienki, nieczynne pralnie. Czeka więc kiedy Wielkopolskie Okręgowe Zakłady Gazownictwa w Poznaniu przystąpią do doprowadzenia na osiedle gazociąg. Miasto korzysta już od grudnia z gazu ziemnego, z wyjątkiem nowego osiedla. (st)

wobec poznania: 16.30 — Dziennik (kolor); 16.40 Dla dzieci — „Pora na Telefonta” w programie film z serii „Kret”; 17.20 — Turystyka i Wypoczynek; 17.45 — Tygodnik Informacyjny Młodych; 18 — „Dwie szkoły” — telekonkurs; 18.25 — Teleskop; 18.45 — Rekonstrukcja w przyszłość — „Stare kosmetyki”; 19.20 — Dobranoc i Dziennik (kolor); 20.20 — „Rzykanci” — odc. I — dok. film ser. prod. amer. (kolor); 20.45 — Panorama — Tygodnik public. (kolor); 21.25 — Wiadom. sport; 21.30 — Międzynar. Dzień Teatru — „Spotkanie z Melpomeną” tragedia grecka — program public. artystyczny prezentujący fragmenty tragedii antycznej: Ajchyllosa, Eurypidesa, Sofoklesa. Z udziałem: aktorów Teatru Narodowego z Aten; 22.35 — Dziennik (kolor); 22.50 — Informacje — Towary — Propozycje.

PROGRAM II: 16.55 — TV Kurs Informatyki; 17.25 — Wojskowy film dokumentalny; 17.55 — „Arsen Lupin” — odc. I — ser. film franc. (kolor); 18.50 — Język niemiecki — 1. 22; 19.20 — Dobranoc i Dziennik (kolor); 20.20 — Z cyklu „On i ona” — „Również”; 20.50 — „Czy to miłość?” — fab. film weg. (od lat 16); 22.10 — 24 godziny (kolor); 22.20 — TEST — „Waluta”; 22.35 — NURT — Filozofia „Pierwotność działania wobec poznania”; 23.05 — Język rosyjski — 1. 24 — powt.

zawszad
o wszystkim

sprzyja i rybnym i wędkarzom. Należy się spodziewać, że w mniej ostatnio zatrutych wodach Prosnę dopisze wędkarzom szczęście... (mat)

MŁODZIEŻOWE DNI CZYNÓW SPOŁECZNYCH

LESZNO. Harcerze Hufca Leszno przepracowali 1850 godzin na rzecz miasta i powiatu. Wyrażają się: szczerp harcerski przy Technikum Ogrodnictwa, szczerp PKP i drużyny z Pawłowic. (rg)

ZSMW-owcy PORZĄDKUJĄ WSIE

CHODZIEŻ. Już od trzech tygodni dziewczęta i chłopcy spod znaku ZSMW w pow. chodzieskim podejmują sporo cennych inicjatyw porządkowych na rzecz poprawy estetyki swoich środowisk w ramach Młodzieżowej Wiosny Czynów. Spotkać ich można przy różnych robotach nie tylko w niedziele przedpołudniowe, lecz i w powszednie dni po normalnych zajęciach. Dotychczas przepracowali bezinteresownie około 1500 godzin. Nie sposób wymienić wszystkich czynów, ale na szczególnie pochwały zasłużyli ZSMW-owcy z Podstolic, utwar

Blues wczoraj i dziś; 20.35 Mikrorecital Riceta Barriera; 20.50 Ilustrowany Magazyn Autorów; 21.50 Opera W. A. Mozarta „Don Juan”; 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — zespół Osibisa; 22.15 Trzy kwadransy jazzu; 23.05 Głos poety — Jerzy Zagórski; 23.05 Konc. tylko dla melomanów — Beroff i Ozawa graja Strawińskiego. WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19, 22.

TELEWIZJA

PROGRAM I: 6.30 — TTR — Zoologia I. VI „Charakterystyka i przegląd rzeźb owadów”; 7 — TTR — Hodowla zwierząt I. 6 — „Układ nerwowy i dokrewny” — powt.; 9.30 — „Rzykanci” odc. I — serjany film dok. prod. amerykańskiej (kolor); 9.55 — „Własne zdanie” — fab. film bulg.; 11.05 — Dla szkół — Wychowanie obywatelskie kl. VII „Ochrona środowiska”; 12 — Dla szkół — Przysposobienie obronne kl. VIII i I lic. „Środki indywidualnej ochrony”; 12.45 — TTR — Język polski I. 34 — „Obyczaje i piękno przyrody w „Panu Tadeuszu”; 13.25 — TTR — Chemia I. 37 — Koloidy glebowe. Budowa i właściwości chemiczne; 14.40 — Politechnika — Matematyka — kurs przygotowawczy „Trygonometria”; 15.55 — NURT — Filozofia — „Pierwotność działania

Otwarte drzwi AR

Podobnie jak w latach poprzednich, Rada Wydziałowa SZSP Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Poznaniu organizuje dla kandydatów na studentów tego wydziału „Dzień otwartych drzwi”. Wszyscy, którzy są zainteresowani studiami na Wydziale Rolniczym będą mogli zapoznać się z warunkami przyjęcia i przebiegiem studiów. Ponadto będzie można uzyskać informacje o możliwości uzyskania stypendium i zamieszkania w domu akademickim. Przewidziane jest również zwiedzanie instytutów dydaktycznych AR i zapoznanie się z ich pracą. Tak więc, przyszli rolnicy spotkają się w sobotę, 30 marca br. o godzinie 10 w sali „C” Collegium Maximum w Poznaniu, ul. Wojska Polskiego 28. (jam)

O KULTURĘ MIEJSCA PRACY

GNIEZNO. Z inicjatywy Powiatowej Rady Związków Zawodowych zorganizowano tu konkurs pod nazwą „O kulturę miejsca pracy”. Przystąpiła doń większość zakładów zarówno z miasta jak i powiatu. Uczestnictwo w konkursie przyczyniło się już do zwiększenia ładu i porządku w zakładach. Dotychczas największe w tym osiągnięcia mają: Gnieźnieńskie Zakłady Garbarskie, Gnieźnieńskie Przedsiębiorstwo Usługowe Wytwórcze Przemysłu Terenowego, Oddział PKS oraz Kombinat PGR Żydowo. Konkurs trwać będzie do końca czerwca br. (sp)

ZARYBIANIE RZEK

KALISZ. Zarząd Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Kaliszu nie ogranicza się jedynie do formalnej opieki nad powierzchniami jego pieczy wodami, i do wypełniania powinności administracyjnych wobec licznej rzeszy członków Związku. Dba także o hodowlę i prawidłowy rozwój rybostanu. Jeszcze w ub. podległej działalności ZO PZW edcinek Prosnę zarybiono 800 kilogramami karpia.

Warto dodać, że od zeszłego roku kaliski ZO PZW jest też gospodarzem sztucznego akwenu w Goluchowie gdzie wypuszczono 200 kg. lina. Natomiast w marcu zarybiono Prosnę 500 kg. leszcza i płoć.

Tegoroczna ciepła zima

gielski; 19.30 Klasyki muzyki; 20.15 Transm. koncertu symf. z Filharmonii Poznańskiej; 22 Magazyn studencki; 23 Po raz pierwszy na antenie; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 Fernando Valenti — gra 3 Sonaty klawesynowe Scarlatti. WIADOMOŚCI: 3.30, 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.32, 23.30. PROGRAM III: 7.30 Nie lękaj się miłości — gawęda; 7.40 Na mozaikach zegarynka; 8.05 Mój magnetofon; 8.35 „Dzień się nam Balado”; 9 Louis Kentner gra Etydy Transcendentalne Liszta; 9.30 Nasz rok 74; 9.45 Przebieg Beethovena „Dla Elżby”; 10.15 Język nie miecki; 10.35 Dzień jak co dzień — magazyn; 11.45 „Trucizna królewska” — odc. 12; 12.20 „Złoty” zespołu Macondo; 12.25 Za kierownicą; 13 „Minotaur” — gra D. Hyman; 13.05 Na wrocławskiej antenie; 15.10 Podobno sa podobni — B. White i I. Hayes; 15.30 „K 105” — słuch; 15.50 M. Rodowicz — w duetach; 16.05 Drugie narodziny miasta — Powroty — gawęda; 16.15 Beatowe kantaty; 16.45 Nasz rok 74; 17.05 „Homo Faber” — odc. 13; 17.15 Mój magnetofon; 17.40 Radio dla każdego — rep.; 18 Muzykalny detektyw; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Tylko po hiszpańsku; 19.05 Pow. w wyd. dżw.; „Emancypantki”; 19.35 Muzyka poczta UKF; 20 Romanse nie całkiem serio; 20.10

Na zdjęciu: część zbioru rzeźb ludowych. Fot. — H. Kamza

Ostrowskie święto dzieci specjalnej troski

Gościnny zawsze Dom Kultury w Ostrowie rozbrzmiewał ostatnio gwarem, muzyką i piosenką dzieci szkół specjalnych z powiatów: Jarocin, Kalisz, Krotoszyn, Ostrowski, Ostrow i Turek. Z okazji 50-lecia Sekcji Szkolnictwa Specjalnego ZNP z inicjatywy Zarządu Sekcji ZNP Oddział w Poznaniu odbył się tam Rejonowy Przegląd Dorobku Artystycznego i Pracy Kół Zainteresowań Szkolnictwa Specjalnego.

Organizatorem tej imprezy był Wydział Oświaty. Wychowania, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki, Urzędu Powiatowego oraz Powiatowa Rada Zakładowa ZNP i Dyrekcja Szkoły Podstawowej nr 12 w Ostrowie.

Otwarcia przeglądu dokonał z-ca Inspektora Szkolnego d/s Kultury — Wojciech Gilarski, który omówił stan organizacyjny szkolnictwa specjalnego w powiecie ostrowskim i perspektywę jego rozwoju. Przewodniczącą Zarządu Sekcji w Poznaniu — Kazimiera Morawska przedstawiła 50-lecie działalności sekcji, podkreślając szczególną rolę, jaką odgrywał w organizowaniu szkolnictwa specjalnego dr Maria Grzegorzewska.

W hallu Domu Kultury zor-

ganizowano z okazji tej imprezy wystawę pracy kół zainteresowań, w której — prócz wymienionych szkół — uczestniczyła też Szkoła Podstawowa nr 2 w Turku. Prace dziecięce, wykonane w różnych technikach i materiałach oraz duża liczba eksponatów budziły uznanie zwiedzających. Były one dowodem, że dzieci szkół specjalnych, właściwie pokierowane przez oddanych wychowawców, mogą wykazać się swoimi uzdolnieniami, co w konsekwencji przyczynia się do wytworzenia u nich poczucia przydatności dla społeczeństwa.

Najlepsze zespoły, wyłonione po przeglądach w innych rejonach, wezmą udział w Wojewódzkim Przeglądzie w dniu 11 maja w Poznaniu. (w)